

BERLYNE UŽDRAUSTAS LATVIŲ KONGRESAS

MERO DALEY IR SENATORIAUS PERCY PAREISKIMAI KANDIDATŲ REIKALU

ČIKAGA. — Į ateinančių rinkimų kampaniją naujų svarsty-
mų įnešė šios savaitės čikagiečių politikų pareiškimai. Didelis de-
mokratų vadas meras Daley pareiškė remias j viceprezidentu
vietą jauną senatorių Edwardą Kennedį, o Illinois senatorius
Percy pareiškė remias j prezidento vietą Nelsoną Rockefellerį.
Jei šis aiškiai pats kandidatuoja ir leidžia didelius pinigus savo
kampanijoje, tai sen. Kennedžio nusistatymo dar niekas nežino.
Yra gandų, kad jis viceprezidentu būti nenorės.

Senatorius Percy pasisaky-
mas už Rockefellerį, sumažina
galimybes, kad, Nixonas, laimė-
jęs nominaciją, pakviestų jį bū-
ti viceprezidentu. Kai kurie po-
litikai Illinois tvirtina, kad Per-
cy išėjimas už Rockefellerį šiam
daug nepažės, nes Illinois dele-
gacijoje apie 50 delegatų iš 58
jau yra aiškiai pasisąžadėję remti
Nixono kandidatūrą. Pats Per-
cy pažadėjo remti bet kurį par-
tijos išrinktą kandidatą, tačiau,
jo nuomone Rockefelleris turis
daugiau vilčių laimėti rinkimus,
negu Nixonas.

Illinois respublikonų delegaci-
jos vadas yra senatorius Dirk-
senas. Sakoma, kad jis yra lin-
kės nominuoti Nixoną. Dirksen-
as pareiškė senatoriui Percy,
kad viceprezidentą paprastai pa-
renka pats kandidatas j prezi-
dentus su svarbesniais respubli-
konų vadais, maždaug, 40 ar 50
asmenų. Komentuodamas Percy
pasisakymą už Rockefellerį,
Dirksenas pasakė: "Amerika yra
laisva šalis, kiekvienas gali bal-
suoti už ką nori".

Demokratų partijoje vicepre-
zidento kandidatūra yra labai
svarbi. Žuvus sen. Robertui
Kennedžiui, jo rėmėjų didžiama
dar nepasirinko, už ką jiems pa-
sisakyti; ar už viceprezidentą
Humphrey, ar už sen. McCarthį.
Todėl Edwardo Kennedžio kan-
didatūra padėtų bet kuriam jų
pritarauti jo brolio šalininkus.

Stebėtojai kalba, kad Kenne-
džiui atsisakius kandidatuoti,
Humphrey bandys vicepreziden-
to vieton pakviesti ambasadorių
Prancūzijoje Shriverį. Svarsto-
ma, jei Humphrey laimėtų no-
minaciją, kviešti vicepreziden-
tu sen. McCarthį. Blogai, kad jie
abu yra iš vienos vietovės —
Minnesotos ir abu panašių li-
beralinių pažiūrų. Demokratų
partijos viceprezidento pasirin-
kimas daug priklausys nuo to,
ką pasirinkti respublikonai savo
kandidatais.

Tuo tarpu, Gallupo institutas
"U. S. News and World" žurnale
sako, kad buvęs Alabamos
gubernatorius Wallace pagrobs
rinkimuose labai daug abiejų
partijų programomis nepaten-
kintų amerikiečių balsų. Jis
daugiau nusikriaus respublikonų
kandidata, ir gaus daug balsų
iš tų, kurie tiki jo pažadais at-
statyti Amerikoje įstatymų ger-
bimą ir tvarką.

Pabėgo Bolivijos vidaus ministeris

LA PAZ. — Du Bolivijos mi-
nisteriai pasitraukė iš pareigų.
Jie abu priklausė socialdemokra-
tų partijai. Iš Bolivijos j Čilę
pabėgus geram prezidento Bar-
rientos draugui, vidaus reikalų
ministeriui Arguedas, parlamen-
te pasigirdo kritikos pačiam pre-
zidentui. Šis įsakė suimti du
parlamentarius. Tas ir prive-
dė prie ministerių atsistatydini-
mo.

IS VISO PASAULIO

SAIGONAS. — Keturi tero-
ristai, jų tarpe dvi merginos,
Saigone įsiveržė j vieno kinų kal-
ba leidžiamo laikraščio pastatą
ir visus išvarė, jį susprogdino.
Pastatui ir spaustuvei įrengi-
mams padaryta daug žalos. Ter-
oristai pabėgo.

MASKVA. — Šiaurės Korėjos
ambasadorius Maskvoje pareiškė,
kad Amerika neatgaus savo
"Puebljo" laivo įgulos, jei neatsi-
prašys ir nepasizadės daugiau
nenuiskalsti. Amerikai neatsi-
prašius, jūrininkai bus teisiami
ir nubautsi.

WASHINGTONAS. — Atsto-
vų Rūmai, priimdami švietimo
programą, papildė įstatymą nu-
statu, kad federalinių pašalpų
ir stipendijų negautų tokie stu-
dentai, kurie dalyvauja stude-
ntų rengiamuose neramumuose.

VARSUVA. — Lenkijos ko-
munistų spauda puola čekoslo-
vakijos politiką. Čekų vyriausy-
bė neturinti valios kovoti prieš
reakcijos jėgas.

PRINCETONAS. — Gallupo
institutas paskelbė apklausinė-
jimą, kuriame 62% amerikiečių
pasisakė, jog Izraelis dar turės
kariauti su arabais. Naujas ka-
ras busias penkerių metų lai-
kotarpyje.

WASHINGTONAS. — Žuvu-
sių amerikiečių tarpe Vietname
proporcingai daugiausia žuvo
Havaju, Hampshire ir Massa-
chusetts vyrų.

NEW YORKAS. — Brookly-
ne policija vienoje vaistinėje at-
ėmė 27 pistalietus, kuriuos sa-
vininkas pardavinėjo "lyg aspi-
rino butelius".

HAVANA. — Kubos diktato-
riaus brolis gynybos ministeris
Raulas Castro ir kariuomenės
štabo viršininkas Sergio del Valle
sugrįžo j savo pareigas iš "ka-
rinių studijų". Kubos radijas
nepraneša, kur jie du studijavo.

TITUSVILLE. — Floridos tei-
smas nubaudė keturis motoci-
klų klubo narius, kurie prika-
lė 19 metų mergaitę prie me-
džio. Vienas gavo 4 metus ka-
lėjimo, kiti mažiau. Nuteistasis
teisme apsišė, kai tuo tarpu,
vinimis prikaltą mergina neiš-
tarusi jokio nusiskundimo žo-
džio.

Pabėgęs ministeris išvežė iš
Bolivijos komunistų partizanų
vado Che Guevaros dienoraštį ir
persiuntė jį j Kubą. Fidelis Cas-
tro viešai padėjo Bolivijos mi-
nisteriui, kuris bendradarbiavo
su Bolivijos komunistais, nors dėl
to jam grėsė pavojus gyvybei.

Ši žinia, kad vidaus reikalų
ministeris ir prezidento bičiulis
buvo komunistų agentas, labai
sukrėtė Bolivijos politiką. Iš
11 narių tikri progresyvūs Dub-
čekio šalininkai yra tik penki.

Amerikos karys, važiuodamas į priešų teritoriją, prie savo automobilio turi prietaisą minoms "su-
uostyti". Privažiavęs pavojingą vietą, automobilis automatiškai sustoja. Kareivis gali išlipti ir
sunaikinti priešų padarytą kliūtį.

ČEKAI PAŠALINO GENEROLĄ, KURIS LAIKOMAS SOVIETŲ PRIEŠININKU

PRAGA. — Čekoslovakijos komunistų partijos prezidiumas
dar nesutiko su sovietų vadais. Nežiūrint visų gandų, paaiškėjo,
kad ne tik Kosyginas, bet ir Podgornas dar tebėra Maskvoje. Nie-
ko neskelbiama nei Maskvoje, nei Pragoje, kada ir kur tas iš-
garsintas politbiuro susitikimas turi įvykti. Užsienio korespon-
dentai vėl spėlioja, kad susitikimas bus pirmadienį. Čekų cen-
triniame komitete buvo panaikintas Valstybės administracijos
komitetas, kuriam vadovavo generolas Vaclav Prchlik. Jis buvo
perkeltas j aktyvią tarnybą kariuomenėje.

Oficialus čekų prezidiumo pa-
reiškimas sako, kad to komite-
to, kuris rūpinosi partijos kon-
trole kariuomenės, saugumo ir
teisingumo srityse, pareigos su-
sikryžiuodavo su vyriausybės
įstaigų pareigomis. Tačiau če-
kų sluoksniui tvirtina, kad ge-
nerolas Prchlik buvo pašalintas
iš tų svarbių pareigų sovietams
reikalaujant.

Praėjusį sekmadienį sovietai
atsiuntė notą Čekoslovakijai,
kurioje generolas Prchlik kalti-
namas karinių paslapčių paskel-
bimu, kai jis televizijoje reika-
lavo, kad Varšuvos pakto valsty-
bių kariuomenė vadovautų ne
vien rusai, bet pasikeisdami, vi-
sų šalių generolai. Generolas
Prchlik laikomas sovietų prie-
šu ir dėl to, kad tik jis išgelbė-
jo Dubčeką režimą. Kariuome-
nės vadai jau planavo Dubčeką
nuversti jėga ir pastatyti val-
džios priekį vėl Novotnij. Tu-
omet Prchlikas apie šį kariuome-
nės sąmokslą pranešė Dubčekui
ir jo šalininkams. Vienas gene-
rolas po to pabėgo j užsienį, o
kitas nusizūdė. Dubčeko vyriausy-
bė už tų patarnavimą davė
generolui svarbią vietą partijos
komitete, tačiau sovietams spau-
džiant, jis buvo pašalintas.

Dubčeko vyriausybei gali tek-
ti nusileisti ir kitiems sovietų
reikalavimams. Vienas jų liečia
spaudos laisvę. Prezidiumo di-
džiama jau priėmusi spaudos
kontrolės įstatymą, tik Dubčekui
dar pavykė jo paskelbimą
nuvilktinti, pasiūlant specialią
komisiją projektui studijuoti.
Pasirodo, kad sovietų spaudimas
paveikė partijos prezidiumą. Iš
11 narių tikri progresyvūs Dub-
čekio šalininkai yra tik penki.

Anglų bažnyčios konferencija

CANTERBURY. — Anglijoje
prasidėjo garsioji anglikonų baž-
nyčios Lambeth konferencija,
kuri įvyksta kas 10 metų. Šioje
konferencijoje dalyvauja apie
460 anglikonų bažnyčios vys-
kupų iš viso pasaulio. Dalyvau-
ja ir kitų krikščionių religijų
stebėtojai.
Vyskupai iš Londono buvo nu-
važiavę j Canterbury, kur 597
metais buvo atvykęs iš Romos
šv. Augustinas su 40 vienuoliu.
Jų tikslas buvo atverti britų
salų gyventojus j krikščionybę.

Anglijos bažnyčios galva, Can-
terburio arkivyskupas Ramsey
savo kalboje, pareiškė: "Krikš-
čionybė pradėjo patirti, kad vie-
nybė neateina iš vienos kurios
bažnyčios prijungimo prie kitos,
kaip iki šiol jos buvo, bet radi-
kaliai tas bažnyčias reformuo-
jant ir atnaujinant".

Lambeth konferencija užtruks
iki rugpjūčio 25 dienos.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Senatorius Ed. Kennedy pas-
skelbė, kad šiais metais jis ne-
galis priimti partijos nomina-
cijų, tačiau jis neliks nušalint
nuo svarbių kampanijos reika-
lų ir pareiškė savo nuomonę įvai-
riais rinkimų klausimais.

♦ Valstybės sekretorius Rus-
kas vakar painformavo kandida-
tą George Wallace apie užsienio
politikos problemas. Jis vė-
liau aplankė su Wallace prezi-
dentą Johnsoną.

♦ Valstybės prokuroras Clark
yra puolamas senatorių už tai,
kad jis pareiškė, jog tie, kurie
priešinosi Aukščiausio Teismo
nario Fortas paskyrimui to tei-
smo pirmininku, daro taip dėl
to, kad bijo lygių teisių ir in-
tegracijos Protestuojančių se-
natorių tarpe yra ir negras sen.
Brooks.

♦ Egipto prezidentas Nasseris
atvyko j sovietų kurortą prie
Judosijos jūros taisyti sveika-
tai. Egipte kalbama, kad jis gy-
dysis 2-3 savaites. Kuo Nas-
seris serga, — nesakoma. Matėsi
spaudoje spėliojimu, — kad leu-
kemija.

♦ Saigone karinis teismas nu-
teisė politiką ir buvusį kandida-
tą j prezidentus Troug Dzu pen-
keriais metais kalėjimo už siū-
lymą sudaryti su komunistais
koalicinę vyriausybę.

♦ Ginklų kontrolės šalinin-
kams duota dar daugiau medžia-
gos argumentams. Richmondė,
Virginijoje 9 metų mergaitė, su-
sipykusi su 13 metų broliu dėl
dviračio, atsinešė iš namo šau-
tuvą ir brolių nušovė.

♦ Prancūzija sutiko atstovau-
ti Izraelį Alžire, kur yra ara-
bų pagrobtas Izraelio keleivinis
lėktuvas.

♦ Čikagos Amphiteatre jau
pradėjo dirbti savanoriai elektri-
kai, rengdami salę demokratų
konvencijai.

Clevelando negrai savųjų nesutvarkė
CLEVELANDAS. — Meras
Stokes turėjo pripažinti, kad jo

SAJUNGININKAI DĒL RUSŲ JAUTRUMO UŽDRAUDĒ LATVIŲ SUVAŽIAVIMĄ

BERLYNAS. — Laisvojo pasaulio Baltijos valstybių pabė-
gėlius sujaukino žinia, kad trys sąjunginės valstybės uždraudė
Latvijos jaunimo pasaulinį kongresą, kuris buvo šaukiamas šį sa-
vaitgalį Vakarų Berlyne. Kongresas turėjo įvykti Vakarų Berlyno
kongresų salėje, kuri yra keli šimtai metrų nuo bolševikų pasta-
tytos sienos. Latvijos jaunimo atstovai, daugiausia studentai, tu-
rėjo suvažiuoti iš viso pasaulio, įskaitant 90 Amerikos latvių atsto-
vų. Kongrese turėjo būti apie 500 dalyvių.

Vakarų Berlyno mero įstaiga
atsisakė leisti latviams šį kon-
gresą rengti Berlyne, tačiau lat-
viai j tai nekreipė dėmesio ir ne-
atšaukė kongreso. Tuomet Ber-
lyno savivaldybė kreipėsi j tri-
jų vakarinių sąjungininkų kari-
nių komendantus. Šie nutarė,
kad Berlynas yra okupuotas ke-
turių valstybių, jų tarpe Sovie-
tų Sąjungos. Todėl kongreso
neleidžiama organizuoti, nes dėl
to gali užsigauti Sovietų Są-
junga.

"Neerzinti rusų"...

Šis sprendimas derinasi su sa-
jungininkų nutarimu neerzinti
rusų Berlyne. Sąjungininkai,
po paskutiniųjų Ulbrichto reži-
mo ekonominių suvaržymų Va-
karų Vokietijai, pripažino, kad
Ulbrichtas buvo provokuojamas
Bonos valdžios, kuri Vakarų Ber-
lyną laiko viena savo federalinės
respublikos dalimi. Sąjungin-
kai laiko, kad Vakarų Berlynas
yra specialiai, okupuota vietovė
su savo specialiu statusu.

Sąjungininkai laikosi nuomo-
nės, kad Vakarų Berlynas iki
šiol ir išvengė didesnio sovietų
spaudimo tik dėl šito specialaus
statuso. Jei Berlyne nebūtų tri-
jų vakarų valstybių kariuome-
nės ir jis būtų saugomas tik
vokiečių, tai, galimas daktas,
bolševikai būtų bandę dar da-
giau būdų Berlyną visai izoluo-
ti ir prisijungti jį prie Rytinės
Vokietijos.

Pataikauja bolševikams

New York Times, pranešda-
mas apie latvių jaunimo kon-
greso uždraudimą, rašo: "Latvi-
ka buvo rusų prijungta II-jame
Pasauliniame kare ir dabar yra
sovietų respublika". Kongresas
buvęs uždraustas dėl rusų jau-
trumo, kad egzilų grupė susiren-
ka šiame Vakarų pakrastyje.

Dar toliau pataikautojams pa-
žengus Amerikos ir sovietų "til-
tų statymą" kryptimi ir dar
daugiau ėmus pataikauti rusų
diktatūrai, gali ateiti laikas, kad
Baltijos kraštų patriotai turės
savo veiklą tęsti "pogrindyje",
be jų gyvenamųjų kraštų vy-
riausybių palaikymo ir prita-
rimo. Reikia tikėtis, kad tas lai-
kas niekada neateis.

pasiųsti j negrų riaušių rajonus
savanoriai negrų organizacijų
vadai sumažino įtampą ir ne-
buvo daugiau užmušti ar su-
žeisti, tačiau per naktį buvo iš-
plėtos 36 krautuvės ir padegti
3 pastatai. Policija suėmė 13 as-
menų. Plėšimams nesiliaujant,
meras buvo priverstas pasiųsti
j negrų rajonus policiją ir tau-
tinę gvardiją.

Meras naudoja ir jaunų negrų
dalinius, vadinamus "Pride",
kuriems vadovauja negras ku-
nigas Baxter Hill, išvalyti iš
gatvių stiklus ir šukšles. Jau-
ni negrai važinėja sunkvežimiais
ir tvarko gatves ir griuvėsius.

Dvi stiprios grupės Irako valdžioje

BAGDADAS. — Naujoje Ira-
ko vyriausybėje atsiranda nuo-
monių skirtumų tarp karininkų,
kurie padėjo nuversti senąją
valdžią ir politikų, arabų socia-
listų partijos narių, kurie siekia
toliau tęsti Baath partijos so-
cialistinius eksperimentus. Dar
neaišku, kuri grupė ilgainiui pa-
ims dominavimą.

Karininkų grupėje yra prem-
jeras generolas Abdel Razak el
Nayef, turis tik 34 metus am-
žiaus. Jo gynybos ministeris ge-
nerolas Daoud yra 39 metų. Vy-
riausioje revoliucinėje taryboje
yra septyni asmenys. Be jau
minėtų karininkų, dar du: gen.
Haddithi ir gen. Sadum Ghai-
dan yra jauni kariuomenės pro-
fesionalai, nesusižavėję jokiais
politiniais eksperimentais. So-
cialistų baathistų partiją tary-
boje atstovauja prezidentas al
Bakr, vidaus reikalų ministe-
ris gen. Anash ir štabo virši-
ninkas Ghaffar.

Naujoji vyriausybė oficialiai
yra nacionalistinė ir socialistinė.
Kuris elementas ateityje vyraus,
dar neaišku.

Premjeras pažadėjo atstatyti
parlamento instituciją, kuri jau
10 metų Irake panaikinta. Jis
nurodė, kad nauja tautinė at-
stovybė bus sudaryta iš nedau-
giau 100 atstovų. Ją tarpe bent
ketvirtadalis bus karininkai.

Nato pakto nariai seka rusų manevrus

WASHINGTONAS. — Nato
valstybių karinės sąjungos va-
dai seka Sovietų Sąjungos ka-
riuomenės manevrus, kurie vyk-
ta nuo Rigos iki Odesos. Ekspertai
tvirtina, kad sovietai nuo-
lat turį Baltgdijoje 10 divizi-
jų ir 6 divizijas Ukrainoje. Jos
dalyvauja šiuose manevruose.
Be sovietų jėgų savo teritorijoje,
jie laiko Rytų Vokietijoje 20
divizijų, dvi — vakarinėje Len-
kijoje ir keturias Vengrijoje.

Nato jėgos centrinėje Euro-
poje susideda iš 20 Vokietijos
divizijų ir 4 Amerikos. Nato jė-
gos stengiasi suvaržyti savo ju-
dėjimą, kad sovietai nepanau-
dotų to, kaip priedangos užimti
Čekoslovakiją. Nato kariuome-
nės daliniai, kaip tvirtina Vokie-
tijoje kariniai sluogsniai, nes-
naudžia ir yra pilname pasiruo-
šime.

Varšuvos pakto valstybės turi
Europoje 960.000 karių, o Na-
to reguliarios divizijos — 806-
000 karių. Abi pusės turi sti-
prias aviacijas ir yra ginkluotos
atominiiais ginklais. Šalia vokie-
čių ir amerikiečių divizijų, šiau-
rinėje Vokietijoje dar yra trys
britų, viena olandų, viena bel-
gų divizija ir viena kanadiečių
brigada.

"ATVIRO ŽODŽIO MĖNRAŠTŲ" PASKAIČIUS

STASYS JUŠKĖNAS

Pirkau Taut. šokių šventėje jaunų vyrų platinamą naują laikraštį antraštėje pavadinimą "Atviro žodžio mėnraštis AKIRACIJAL 1968/ Laisvės Kovos Metai Liepa/ Nr. 1". Turinys: "Apie spaudą ir laisvę. Kodėl šis mėnraštis atsirado? Perskaitykite pirmą straipsnį". Toliau seka: Trečioji Tautinių šokių šventė; Dviejų kraštų istorija; Atsigręžkime atgal; Lietuvos kronikos; Jaunimo teatro vargai; Apie deklaracijas ir plyšius; Iševijos gyvenimo kronikos; Vydūnas Lietuvoje ir Nepriklausomybės idejos vėsmės".

Šio numerio redakcija sudaryta iš: D. Bielskus, K. Drunga, R. Mieželis, dr. T. Remeikis, dr. Z. Rekašius, dr. R. Sliužas ir administratorius K. Avizėnis. Anai tie patys ir šį numerį pripildė talkininkaujant dar V. Trumpai, R. Tautrimui, Titui Gobiui ir V. Rasteniui.

Kadangi pati redakcija ragina perskaityti pirmąjį straipsnį, klausau ir perskaitau: "Apie spaudą ir laisvę". Pačiais pirmais sakiniais aimanuojama, kad "mums patiems taip dažnai besidžiaugiant, jog esame laisvi lietuviai", mūsų tarpe nuolat iškyla *mūsų kės spaudos laisvės klausimas*. Net ne klausimas, o stačiai teigimas, kad tos laisvės neturim, o turim tik spaudos cenzūrą... "Aimanuojam, kad

tam tikrų nuomonių, iš viso neįmanoma pareikšti jokiam mėnraštyje, nes "visur cenzūra išbraukia"... Žodžiu, — nėra laisvės parašyti laikraščius, kas ką nori, kaip nori ir kada nori..." Tos ir panašios priežastys ir paveikiosios, kad šį jaunų vyrų grupę pradėjo leisti "atviro žodžio mėnraštį".

Tai paskaitęs ieškau redakcijos pasisakymo, kaip jie darys, Randu. Parašyta: "Redakcija straipsnius trumpina savo nuožiūra." (Mano pabraukta. St. Juškėnas) Slapyvardžiais pasirašyti straipsniai nepagel-daujami. Straipsniai, su kurių turiniu redakcija nesutinka, spausdinami tik pasirašyti... Tai koks skirtumas ir kokį čia "atviro žodžio mėnraštį" Akiračių leidėjai pateikia? Juk straipsnių savo nuožiūra trumpinimas ir yra visų cenzūrų tikrasis įrankis! Kas iš Akiračių redaktorių yra tiek senas ir dar pamena smetonavimo laikais Lietuvoje cenzūros išmargintus laikraščių puslapius tuščiais lopais, kol išmoko išcenzūruotą straipsnį taip suspausti, kad tuštumų nebėliktų. Cenzūra pati nieko neįrašo, tik "savo nuožiūra" trumpina!

Grįžtant prie paties straipsnio "Apie spaudą ir laisvę", jei būtų parašę, kokiu tų "gerai" parašytų straipsnių nedėjo

laikraščiai, būtų aišku kiekvienam "Akiračius" įsigijusiam. Dabar lieka mįslė — apie kokius jie straipsnius kalba — rašo? Sunku net įsivaizduoti, kokiu jų prirašytų straipsnių laikraščiai galėjo nedėti. Juk Amerikoje tiek daug tų laikraščių ir įvairiausių pakraipų, pažūrų, kad kiekvienas rašytas, jei ne viename, tai kitame laikraštyje galėjo būti talpinamas. Nebent kokiais specifiniais klausimais buvo rašyta kaip tai: aukštoji matematika, Amerikos lietuvių gyvenimo klausimais deda visi laikraščiai. Bendradarbiavimo su Lietuvos okupantais ar jų pakalikais klausimais — mielai talpina brooklyniskė "Vienybė". Okupantui himnus rašyti mielai talpina "Vihnis". Gal sekant čiuose "Akiračių" numeriuose sužinosime: kokiu straipsniu mūsų lietuviški laikraščiai nededa.

Visai nauju tonu, anot "Akiračių" betarant "atviro žodžio" padvelkė informacijoje iš sovietų rusų okupuotos Lietuvos. Pavyzdžiui informacijoje "Galvosūkiai" teisinama Maskva, kad svečiams iš Amerikos lankymosi laiką Vilniuje (ne bet kur nori Lietuvoje) iš 18 dienų sutrumpino iki 5 dienų. Bet kur čia VLIKO Elta "kiek suklydo", apie tai painformuodama, "Akiračiai" taip ir nebespasakė. Kitoje informacijoje, pavadintoje "Konsekracija Telšiuose" vėl džiaugiamasi, kad ir komunistinė Elta (ne VLIKO Elta, o TASO Elta, specialiai pabrėžia Akiračiai) ir sovietų komunistų organas lietuvių kalba "Tiesa", ir kolchozininkams leidžiamas "Valstiečių laikraštis ir net "dypukams kvailinti" leidžiamas "Gimtas kraštas" tos konsekracijos "smulkmeniškai aprašė net liturgines apeigas (ir tai visai rimtai, be pasiūlymų, be jokių nepalankių pastabų)", papildė konsekracijos aprašytąs skliauteliuose.

Spaudoje jau kuris metas esą nehematyti specialiu, antikuniginių reportažų, diskredituoti dvasininkų luomui... Atrodo, / Akiračių jauniems vyrams iš to daryti toli einančias išvadas dar nereikėtų. Jeigu jiems bus naudinga okupantų politikai, jie ir išpažinties pas kunigus patys pradės eiti. Praėjus reikalui piautuvą pakaklėn pakišę kūju per galvą vėl daužys. Juk bolševi-

kiniai politiniai čjimai visiems puikiai žinomi. Prisimename, kad 1940 m. atplūde į Lietuvą bolševikai teigė, net įsakus išleido, kad Lietuvoje kolchozai nebūsią įvesti. Asmenims kurie skleisią gandus apie kolchozų steigimū net didelėmis bausmėmis grąsino.

Zinau, kad 1940 m. liepos mėn. Zarasų apskr. Smolvo valsčiaus gyventoja rusų Samochvalovą NKVD viršininkas Guskov už rinkimą parašų kolchozui įsteigti tikrai buvo į kalėjimą pasodinęs. Tik neilgam. Praėjus taip vadinamiems "balsavimams" buvo paleistas ir net policininko tarnybon buvo priimtas, nežūrint, kad lietuviškai nekalbėjo.

Vos išvengė kalėjimo ir buvusio pirmojo komunistinio šv. ministerio Pupeikio tėvas. Bolševikams atėjus jis iš apskrities viršininko griežtai pareikalavo rašto - leidimo naikinti (tikrai neprisimenu, pakelėse ar kapinėse) kryžius ir tučiuojaus leisti organizuoti kolchozų pradėdant jo paties ūkiu. Zarasų apskrities viršininkas Krikščionaitis iš profesijos agronomas, nenorėdamas su Pupeikiu pardaug gincytytis liepė tuo reikalu pasikalbėti su policijos vadu Janušoniu. Janušonis išgirdęs Pupeikio reikalavimus pabėgo "tarnybiniais reikalais" į miestą. Derybas su Pupeikiu vedė policijos vado sekretorius Kvedaras. (Dar nebuvo atleisti senieji tarnautojai) Pupeikiui nesulikus su Kvedaro išvedžiojimais, pastarasis buvo priverstas kreiptis į NKVD viršininką Guskovą. Šis įsakė surašyti protokolą ir Pupeikį pasiųsti į kalėjimą. Išvengė kalėjimo tik dėl to, kad jo sūnus jau buvo švietimo ministeriu. O po vadinamų "balsavimų" kas įvyko? Pamiršo visus pažadus, įsakus, ūkininkus apdėjo tokiais mokesčiais, kad norint nenorint reikėjo prašyti steigti kolchozus. O antrą kartą atėję į Lietuvą bandžiusius neiti į kolchozus žadė ir trėmė į Sibirą.

Tai ir pradėtas su dvasiškiais flirtas ir kunigų dėl mums nežinomų priežasčių neužgauliojimas, greičiausiai yra laikino pobūdžio. Bolševikui negalima niekuo pasitikėti. Nes bolševizmas ir laikosi tik teroru, melu ir klasta.

Nors redakcija deklaruoja slapyvardžių nepagelidaujanti, koks tai A. B. — kritikuoja V. Vaitekūno leidinį "Bendradarbiavimas su Lietuva" Tą patį V. Vaitekūno leidinį ir Clevelando nutarimus dėl bendradarbiavimo su Lietuva kritikuoja ir Z. V. Rekašius. Matomai Z. V. Rekašius dar jauno politikieriaus tebesama. Visai nesusingaudu politikoje. Nesugeba atskirti okupanto nuo lietuvio. Bekritikuodamas V. Vaitekūno laidinį ir Clevelando nutarimus argumentuoja taip: "Nepriklausomybės laikotarpyje Vilniaus kraštas buvo Lenkijos ne tik okupuotas, bet ir aneksuotas. Kaip ir dabar, ir tuomet lietuviai buvo priversti skaitytis su okupacijos faktu ir nepripažinti aksijos. Ir jokia nepriklausomos Lietuvos vyriausybė bendravimo su okupantame Vilniaus krašte gyvenančiais lietuviais nepažabojo jokiais Clevelando nutarimais. Panašių pavyzdžių galima įvairių tautų istorijoje rasti. Gaila, kad V. Vaitekūnas, beieškodamas argumentų Clevelando nesuspriatimams pateisinti, nerado reikalo šitokios visų nepriklausomos Lietuvos vyriausybų laikysenos nei paaiškinti, nei iš viso šio teisiškai visai analogiško fakto paminėti. Z. V. Rekašius." Lenkams okupavus Vilnių šimtaprocentinė teisybė, kad nei viena nepriklausomos Lietuvos vyriausybė nedraudė

(Nukelta į 3 psl.)

Motina pametė vieną jauna tigrūka, matomą šio paveikslo dešinėje. Bet sena tigrė, auginanti savo tigrūkus, priglaudė ir pamestąjį. Kovą su svetimuoju veda tikrai du mažiukai. Paveiksle matome, kad vienas mažiuku bando nustumti į šalį priglaustąjį tigrūka.

Chicago Savings and Loan Association

Certifikatų sąskaitos

Chicago Savings siūlo Jums taupyti šešių mėnesių sertifikatais, kurie neš Jums 5 1/4%. Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai nuo išdavimo dienos. Certifikatų taupymas federalinės valdžios įstaigoje yra apdraustas.

5 1/4%

Knygelių sąskaitos

Chicago Savings moka patį aukščiausią dividendą, leidžiamą federaliniais patvarkymais, už knygelių sąskaitose laikomas santaupas. Dividendai apskaičiuojami pusmečiais.

4 3/4%

DAUGIAU TAUPYSITE...

DAUGIAU UŽDIRBSITE

JOHN PAKEL, Sr. President and Chairman of the Board

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVE.

GR 6-7575

Mes mokame **5 1/4%** METAMS ANT VISU TAUPYMO CERTIFIKATŲ MINIMUM \$5,000.00

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470
August Saldukas
Chairman of the Board

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais

Tel. HA 1-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

PALAIDOJO JONĄ P. JACKĄ

Antradienį, liepos 23 d. rytą, artimieji, giminės ir draugai ka- zimierinėse palaidojo čekagie- čiams plačiai žinomą ir dauge- lio mėgiamą gerą lietuvį Joną P. Jacką.

Arčiau Jacką pažįstantieji ži- nojo, kad jis visą laiką rūpinosi sergančia savo žmona. Jis ją

Floridan vežiojo, pas gydytojus vedė, į ligonines vežė. Jis pats nebuvo toks jau stiprus, širdis jam pradėjo negaluoti, bet jis vis dėlto ja visą laiką labai nuo- širdžiai rūpinosi. Ji atrodė daug silpnesnė, o jis vis dėlto pirmas iškeliavo.

Jonas P. Jacka iš gyvenimo iš- keliavo labai ramiai... Be skaus- mų, be gydytojų ir be jokių su- sigrauzimų. Diena prieš tai pas jį buvo suvažiavusios dukros su šeima išgyveno 41-metų. 1951 metais Jackai įsigijo namus Flo- ridoje, Miami srityje. Ten jie važinėdavo kiekvieną žiemą, iki 1965 metų.

Jonas Jacka dirbo Chicago transporto sistemoje ilgus me- tus. Išėjo atsargon 1950 metais. Visą laiką jis buvo Chicago de- mokratų partijos narys. Jis da- lyvaukavo rinkiminėse kampa- nijose, keturis terminus buvo paskirtas precinkto kapitono pareigoms. Jis glaudžiai bendra- darbiavo ir su įvairiomis lietuvių demokratų organizacijoms.

Jacka buvo Palaimintos Lie- tuvių Draugystės prezidentas, Žemaičių Draugijos veiklus na- rys, Chicago Lietuvių Draugi- jos narys, Chicago Lietuvių Au- ditorijos direktorius, Marquette Parko Namų Savininkų Draugi- jos narys, Chicago Lietuvių Ta- rybos narys ir rėmė lietuvių iš- silaisvinimo kovą. Jis labai ge- rai pažino komunistus, kovojo prieš juos Amerikos lietuvių or- ganizacijose ir stengėsi padėti komunistų vergijon patekusiam gintiniam kraštui. Ypatinai daug darbo jis yra įdėjęs į Chi- cago Lietuvių Auditoriją.

Jonas Petras Jacka (Jackas) gimė 1885 m. lapkričio 5 dieną, Lietuvoje, Panevėžio apskr., Su- bačiuje. Jo motina buvo Josefi- na Čipaitė, o tėvas buvo Anta- nas Jacka. Pradžios mokslą jis ėjo vietos mokykloje, o vėliau, kai paaugo, tai tarnavo mišioms

ir vargoninkavo. Jis galėjo dai- nuoti. Turėjo gerą klausą, mo- kėjo parinkti vargonų gaidas.

Amerikon Jonas Jacka atva- žiavo 1905 metais. Pirmiausia jis apsigyveno Pittsburgo, Pa. Netrukus jis persikėlė į Chica- go, Ill. Čia Jacka susipažino su Kotrina Stankūnaitė, pamilo ją ir 1909 birželio 13 dieną susituo- kė.

Pradžioje Jackų šeimo gyve- no 18toje kolonijoje. Ten pra- leidę metus, Jackai persikėlė į Brighton Parką, kur pragyve- no 10 metų. 1910 metais jiems gimė viena dukrelė, 1911 metais antroji, o trečioji gimė 1917 metais.

Pirmuosius namus Jackai įsi- gijo 1922 m. prie 39-tos ir S. Campbell St., o Marquette Parke, 6504 S. Rockwell St., gyveno nuo 1927 m. Šiame name Jacka su šeima išgyveno 41-metų. 1951 metais Jackai įsigijo namus Flo- ridoje, Miami srityje. Ten jie važinėdavo kiekvieną žiemą, iki 1965 metų.

Jonas Jacka dirbo Chicago transporto sistemoje ilgus me- tus. Išėjo atsargon 1950 metais. Visą laiką jis buvo Chicago de- mokratų partijos narys. Jis da- lyvaukavo rinkiminėse kampa- nijose, keturis terminus buvo paskirtas precinkto kapitono pa- reigoms. Jis glaudžiai bendra- darbiavo ir su įvairiomis lietuvių demokratų organizacijoms.

Jacka buvo Palaimintos Lie- tuvių Draugystės prezidentas, Žemaičių Draugijos veiklus na- rys, Chicago Lietuvių Draugi- jos narys, Chicago Lietuvių Au- ditorijos direktorius, Marquette Parko Namų Savininkų Draugi- jos narys, Chicago Lietuvių Ta- rybos narys ir rėmė lietuvių iš- silaisvinimo kovą. Jis labai ge- rai pažino komunistus, kovojo prieš juos Amerikos lietuvių or- ganizacijose ir stengėsi padėti komunistų vergijon patekusiam gintiniam kraštui. Ypatinai daug darbo jis yra įdėjęs į Chi- cago Lietuvių Auditoriją.

Jonas P. Jacka paliko žmoną Kotryną Stankūnaitė Jackienę, dukterį Sophie Johnstone, duk- terį Stefany Opprel, dukterį El- sie Hannemann ir daugelį anū- kių.

Jonas P. Jacka buvo pavyzdin- gas lietuvis, padėjęs daugeliui įsigyti JAV pilietybę. Jis visą gyvenimą rūpinosi lietuvių ir Lietuvos reikalais. Buvo geras vaikų tėvas, teisingas ir labai padorus žmogus. Jį pažinusieji apgailestauja netikėtą jo mirtį.

M. G.

LONDONAS. — Britanijoje besilankant Pakistano presiden- tui Khanui, demonstruodami su- simušę pakistaniečiai. Vieni bu- vo už jį, kiti — prieš. Policija turėjo vargo, kol išskyrė dvi grupes.

JAKARTA. — Dar du žymūs Indonezijos komunistų vadai žu- vo kovose Rytinėje Javoje. Vien- as jų buvo ministeriu Sukarno vyriausybėje, kitas politbiuro narys.

Dr. Antanas J. Gustainis-Gussen ir jo žmona Ona Gustainienė

Gustainių Auksinė Sukaktis

Dr. Antanas J. Gussen Gus- tainis, čekagiečiams plačiai žinomas dantistas, knygų au- torius ir visuomenės veikėjas, ir jo žmona Ona, savo artimų ir draugų kompanijoje šian- dien mini savo auksinę bendro gyvenimo ir darbo sukaktį.

Dr. Gussen, geras dantistas ir kelių populiarių knygų au- torius, prieš 70 metų gimė Lie- tuvoje, Griškabūdžio vls. Blū- viškių kaime. Jis baigė Griškabūdžio pradžios mokyklą, o vėliau kurį laiką privatus mokytojas Gilyis jį mokė rusų kalbos, istorijos ir matemati- kos.

Gustainio tėvas buvo stamb- bus ūkininkas. Truputį apmo- kinęs savo berniuką, jis norė- jo pasiūlyti jį ūkyje. Antanas buvo stiprus, pareigingas, ūki- darbas tiko. Mokėjo arklius prižiūrėti ir laukų darbus dir- bti. Bet jaunas Antanas, moks- lo paragavęs ir supratus jo reikšmę, ūkyje pasiūlyti ne- norėjo. Jis norėjo eiti į aukš- tesnę mokyklą, bet tėvas užsi- spyrė, mokyklon jo leisti ne- norėjo.

Eidamas 16-tus metus, jau- nas Antanas išvažiavo į Kana- dą, kur tuo metu gyveno jo dėdė, pridavęs jį leisti į mokslus. Kanadoje pradžioje viskas atrodė labai gerai, bet netrukus ten pasireiškė eko- nominė krizė, sumažėjo dar- bai. Ne tik jo geradaris dėdė neteko darbo, bet ir jam teko užmiršti apie mokslą ir dairy- tį, kur duonos užsidirbti. Negavęs darbo mieste, jaunas Antanas išvažiavo darbo ieš- koti pas ūkininkus. Darbas jam buvo ne sunku gauti, pas- tėvą jau buvo pramokęs var- toti įvairias žemės ūkio maši- nas. Jis galėjo šieną ir dobi- lus pianti, rugius kirsti ir gal- vijus prižiūrėti.

Uždirbęs kiek pinigų Kana- doje, Antanas atvažiavo į JAV. Pateko į Chicago, bet ir čia tuo metu darbų nebuvo. Ilgai ne- laukęs, išvažiavo į farmas. Reikalams kiek pagerėjus jaunas suvalkietis grįžo į Chi- cagą ir susirado darbo prie medžio apdirbimo. Dienomis dirbo po 10 valandų, o vaka- rais pradėjo eiti į mokyklą. Netrukus įstojo į Lewis Insti- tutą, už 3 metų gavo aukštes-

nės mokyklos baigimo pažy- mėjimą. Tuojuo įstojo į Lo- yolos universiteto dantisteri- jos kolegiją. Mokslas gerai se- kėsi, bet už trijų metų neteko pinigų. Laimei tada pasimaisė Onutė Sobieskaitė, kuri tuo- jau ištekėjo už būsimos danti- sto ir padėjo jam baigti moks- lus. Nuo to laiko jiedu gražiai gyvena. Jiedu užaugino sūnų Richardą, JAV kariuomenės aviacijos pulkininką.

Dr. A. J. Gussén, baigęs dantisteriją, išlaikė egzami- nus ir gavęs visus reikalingus liudijimus, pradžioje atidarė dantų gydytojo kabinetą Chi- cagoje, o vėliau persikėlė į Cicero. 1950 m. jis uždarė sa- vo kabinetą ir nuėjo mokyto- jauti ir dirbti Lincoln State School. Ten jis ilgus metus vadovavo dantų skyriui.

Didžiausioji Dr. Gustainio dovana Amerikos lietuviams yra jo knyga "Dantys". Joje duodami geri patarimai, kada ir kaip reikia pradėti rūpintis dantimis ir kaip juos sveikus galimai ilgai užlaikyti. Svei- ki dantys neša žmonėms svei- katę. Abu Gustainiai, minė- dami savo sukaktį gali pasi- didžiuoti žmonėms padarytais gerais darbais. *Kaimynas*

"ATVIRO ŽODŽIO" ...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

bendrant lietuviams su lietu- viais. Priešingai, toks bendra- darbiavimas buvo net skati- namas. Man pačiam teko pun- dais perduoti Vilniaus krašte lietuviams įvairius Lietuvoje leistos literatūros. Daug, daug kartų mūsų vyriausybė bu- vo sudaromos sąlygos, žino- ma slaptai, susitikti giminėms ir lietuviams su lietuviams mū- su pusėje. Kartais net mate- rialiai buvo ten egzistavusios mokyklos šelpiamos. Bet tai viskas buvo leidžiama tik lie- tuviui su lietuviu.

Bet su Vilniaus krašto oku- pantais lenkais, nei viena ne- priklausomos Lietuvos vyriaus- ybė, kaip su piktu okupantu, neleidė savo piliečiams jokių santykių turėti. Ne tik nelei- do, bet draudė ir net baudė. Vien tik už slaptą demarkaci- jos, vėliau administracijos li- nijos peržengimą, baudavo pinigine bausde ir priedo dar daboklėn pasodindavo, o už didesnį su okupantu santy- kių į kalėjimą iškisdavo. O čia jaunas daktarėlis siūlo bendra- darbiauti lietuviui su lietuviu", pats puikiai žinodamas, kad tas lietuvis tenai negali žodžio išarti, parašyti ar rankos pa- judinti be NKVD žinios. Toks siūlymas yra aiškiausias siūly- mas bendradarbiauti su pik- čiausiu Lietuvos okupantu, žiauriu bolševiku. Juk tu be okupanto "malonės" į Lietuvą negali nuvažiuoti. (Amerika su Lietuva neturi demarkacijos ar administracijos linijų) o ir nuvažiavęs, iš Vilniaus be pa- ties okupanto ar jo pakaliko, kad ir lietuvių ypatingo leidi- mo nei savo tėvų gyventas vie- tas negali nuvažiuoti. Taigi "atviro žodžio mėnraštis" ma- tyti rimtai pasiūlovis iš "Vieny- bės" paveržti "bendradarbiavi- mo" primatą.

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

Paulistai sudemokratėję broliai

Amerikoje įsisteigęs Tėvų Paulistų ordinas, šiaandien 110 metų amžiaus, narių turintis vos apie 260, skaitomas labiausiai su demokratėjęs ir Vatikano II su- sirinkimo dvasiai prisiderinęs.

Šio ordino atstovas kun. Tho- mas Stransky, milvaukietis, Krikščionių vienybės Vatikane sekretariato narys tvirtina, kad tai yra "radikaliausia" persire- formavęs ordinas, kurio nariai laisvu slaptu balsavimu renka kaip vienuolikos narių ordino patarėjų tarybą, taip patį savo ordino generalinį viršininką, kurs kaip rinktinis nuo šiol bus vadinamas nebe viršininku, per- dėtiniu ar "generolu", o presi- dentu. Naujasis prezidentas kun. John Fitzgerald tiki, kad toks sudemokratinimas "pri- trauks aukštesnių kvalifikacijų žmones, suinteresuotus tikra programa tarnauti žmonėms praktiškai".

Reikalauja palengvinti pasitraukimą iš kunigų

Dar birželio mėnesio gale Ma- ry of the Lake seminarijoje, Mundelein, įvykusioje JAV-bių Romos katalikų religinių ordinų perdėtinių (Major Superiors) konferencijoje išreikštas pagei- davimas, kad būtų palengvintas kunigams pasitraukimas į civili- nį gyvenimą. Tie pageidavimai išreikšti keliose abatu, provincio- lų ir kt. perdėtinių priimto- se rezoliucijose. Dabartinis iš- dvasininko rango atpažinimo procedūra skaitoma "kaprizin- ga" ir atsipalaiduoti norint as-

menį žeminanti. Neteko skaity- ti, kaip į tas rezoliucijas reagu- vo hierarchijoje.

Moterys nebesitenkina "gudytojos" rolėmis

The New World straipsnyje "Women Claim Bias in Church" papasakoja apie, pasirodo, pla- čiai paplitusį moterų sąjūdį prieš jų diskriminaciją Romos kata- likų bažnyčioje. Autorius Gary MacEoin raso, kad Vatikano II susirinkimui besibaigiant į Ro- mą į paskutinę sesiją atvyko St. Joan's International alliance skaitlinga moterų delegacija pa- prašyti, kad į Bažnyčios Konsti- tuciją būtų įtrauktas bešalis- kas pareiškimas apie moteris, bet bendra bažnyčios galvų reak- cija buvusi pašaipa (derision). Daugumas teologų kantriai iš- klausė tos moterų atstovybės pa- geidavimų ir jas atleidė kaip gyvenimu nusivylusias senmer- ges...

Straipsnio autorius Gary Mac- Eoin primena apie trijų moterų autorių naujausią parašytas "gilio minties ir provokuoja- nčias" knygas: Mary Daly — Bažnyčia ir antroji lytis; Sidney Callaghan — Kitapus gimdymų kontrolės ir Sally Cunneen — Lytis, moteris, religija, katali- kybė". Trumpai kalbant, moter- rys siekiančios būti pripažintos lygiais žmonėmis, o nedalina- mos į du poliusus — Jievos ir Marijos.

KAIRAS. — Egipto presiden- tas Nasseris vėl išvažiavo į So- vietų Sąjungą, šį kartą gauti medicinos pagalbos.

DULKIŲ SIURBLIŲ TAISYMAS

Valome, ištepame, suderiname, pakeičiame (žarnas) — žarnas

Parduoame ir taisome visų gamybų dulkių siurblius ir turime dalis, mai- šelius ir visus prijungimus (dalis) visų gamybų siurbliams — Electrolux, Hoover, Eureka, Kirby ir Royal bei kitų.

B and B DISTRIBUTING CO.
A to Z Vacuum cleaners
4081 ARCHER AVENUE
(Prie California Ave.)
Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-4702
Ved. Arvydas M. DIKINIS

M & J TIRE SERVICE CO.

5235 SOUTH HALSTED STREET

Authorized Goodyear Dealer, New and Used Tires & Tubes, Recapping & Vulcanizing, 24 Hour Road Service, Towing and Welding. Complete mechanical repairs on all makes and models of cars.

DAY 538-0338

NIGHT 268-6788

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo da- giu kaip SEPTYNIUS MILLJONUS dolerių savo apdrau- tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gvy- bės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigl, nes SUSIVIE- NJIMAS neteikia pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment In- surance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus ar- me- nims, rekomenduojama lietuviškų KLUBU ir draugijų na- riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 1 metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškina apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Antrojo Pasaulio Karo metu kari labiausiai mėgiamos artistės bu- vo Betty Grable (kairė) ir Rita Hayworth. Įvairiausi jų paveikslai būdavo kareivinėse, apkasuose, palapinėse, laivuose ir lėktuvuo- se. Labiausiai prapilę buvo šie du paveikslai.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

4³/₄%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

MOKAME NUO 1966 METŲ SPALIO 1 DIENOS

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antradi. ir penktadieni. 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	trims mėnesiams \$4.00 vienam mėnesiui \$1.50
Kanadoje:	
metams \$18.00 pusei metų \$10.00 vienam mėnesiui \$2.00	

10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams \$18.00 pusei metų \$9.50 trims mėnesiams \$4.50 vienam mėnesiui \$1.50	

Kitose JAV vietose:	
metams \$14.00 pusei metų \$7.50	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniai — iki 12 val.

Kitokios nuotaikos pavergtoje Lietuvoje

Iš Lietuvos grįžusieji turistai pasakoja, kad gimtiname mūsų krašte nuotaikos yra kitokios, negu buvo praeitais ir užpraeitais metais. Praeitais metais Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose ir Kaune galėjai gana laisvai su žmonėmis susitikti ir išsikalbėti. Parvažiausių amerikiečių žmonės nebijojo, bet ieškojo. Jie norėjo susitikti, pasikalbėti, apie pažįstamus pasiteirauti ir net pasipasakoti apie savo išgyvenimus.

Šiais metais gali tikėtis su Vilniun atvažiausiais giminiams pasikalbėti. Pačiame Vilniuje gyvenantieji seni pažįstami vengia susitikti su atvažiausiais iš Amerikos lietuviais. Net ir pranešus, kad esi atvažiaavęs ir norėtum pasimatyti, randa įvairių atsilikinimų. Vieni yra išvažiavę atostogų, kiti turi dirbti ilgą valandą, o tretieji serga.

Rusų okupuotoje Lietuvoje pasikeitė nuotaikos, kai čekų komunistų partijos vadovybė nutarė siekti daugiau laisvės ir savivaldos Čekoslovakijai. Nespėjo čekai susiaurinti prezidento Novotny galią, nuotaikos Lietuvoje pasikeitė. Anksčiau Lietuvoje buvo rusai bandę palaikyti artimesnius ryšius su lietuviais komunistais ir aukštesniais valstybės tarnautojais. Čekams pradėjus kelti balsą, Lietuvoje laikomi rusai užsidarė, santykiai su lietuviais "atšaldė".

Tuojuo po to susiaurintas turizmas Lietuvoje. Praeitais metais atvykusiems užsieniečiams leido prabūti dešimt, dvyliką dienų. Pradėjus čekams kelti balsą, Lietuvoje turizmas apribotas tik iki penkioms dienoms. Maskva buvo sutikusi leisti atvykusiems amerikiečiams pabūti Vilniuje, Druskininkuose ir Kaune. Vienam kitam buvo duodamas leidimas net į artimą kaimelį ar miestelį išvažiuoti. Pradėjus čekams kovoti už savo teises, Druskininkai buvo visai uždaryti, o Vilniun įleisti amerikiečiai buvo stropiai saugojami.

Iki šio meto su atvykusiais amerikiečiais gana mandagiai elgėsi, tuo tarpu šį pavasarį nuvykusią moteriškę net pinigine bauda nubaudė vien už tai, kad ji drįso iš Vilniaus išvažiuoti pas savo gimintą, gyvenantį gretimame kolchoze.

Šį pavasarį Lietuvon nuvažiausieji amerikiečiai bandė išaiškinti, kodėl uždrausta vykti į Druskininkus. Jie klausinėjo paprastų žmonių ir atsakomųjų pareigūnų. Atsakymai buvo įvairūs, bet nei vieno įtikinančio. Aišku, kad įsakymas uždaryti Druskininkus turis-

tams buvo padarytas Maskvoje. Visi žinojo, kad vasaros metu į Druskininkus privažiuoja daug rusų. Visi suprato, kad griežtesnis elgesys su atvykusiais lietuviais yra surištas su įvykiais Čekoslovakijoje.

Nieko sovietų imperijos valdovai taip nebijo, kaip pavergtų žmonių pasiryžimo kovoti už savo teises, už spaudos, žodžio ir sąžinės laisvę. Jie labai gerai supranta, kad davus čekams platesnes teises, tokių pačių teisių reikalaus lietuviai, latviai ir estai. Sovietų imperijos valdovai dar labiau bijo duoti pilietines teises ukrainiečiams, gudams, gruzinams ir patiems rusams.

Maskva norėtų užgniaužti ir likviduoti čekus pasiryžėjusius. Jie jau būtų seniai juos sušaudę ar kitaip juos likvidavę, jeigu ne tarptautinė opinija. Prieš intervenciją yra visas laisvas pasaulis. Prieš intervenciją pasisakė komunistinė Jugoslavija ir Rumunija. Prieš sovietų tankus pasisakė net Italijos ir Prancūzijos komunistų partijų centro komitetai. Yra balsų prieš intervenciją net ir pačioje Rusijoje. Prieš pakaitas dabartinėje čekų politikoje pasisakė lenkų, vengrų, rytų vokiečių ir bulgarų komunistai, bet jeigu reikėtų siųsti lenkų ir vengrų armijas į Čekoslovakiją, tai kažin ar jos kovotų prieš laisvės siekiančius čekus. Sovietų imperijos valdovai norėtų sugniuždyti galvas keliančius čekus, bet jie bijo; jie stengiasi tikslu pasiekti gąsdinimais. Pavergtoje Lietuvoje rusai nesijaučia saugūs, todėl visame krašte yra susidariusios visai kitokios nuotaikos.

KOKIE VEIKSNIAI SUKELIA PASKATINIMĄ GRAŽIAU ELGTIS?

Kiekvienam tenka pastebėti, kad dar visai jauni vaikai, kurie męsta visokeriopai žaisti, kartais namuose šį tą sugadina, ir kai už tokius sugadinimus būna savo tėvų lengvai nu baudžiami, tad jie tada įgauna paskatinimą daugiau nebedaryti tokių dalykų ir savo mintyse, taip sakant, įgauna aukštesnę padorią elgtis. Taip pat tokie vaikai pastebi, kad ir kiti vaikai būna baudžiami už panašius elgesius. Taigi visa tai įpratina tuos jaunus vaikus laikytis tam tikros nusistovėjusios tvarkos, arba tam tikrų gyvenimo taisyklių. Kai paaugusiems vaikams tenka mokyklą lankyti, tad ten jie tuojau pastebi, kad tie mokiniai, kurie geriau mokosi, gauna geresnius arba aukštesnius pažymius. Tada jie pamato, kad norint gauti geresnius pažymius reikia stengtis geriau mokytis. Ir malonu jiems būna gauti geresnius pažymius, nes už visa tai dar gauna visokeriopus pagyrimus.

Kai vaikai toliau paauga ir tampa vadinamaisiais jaunuoliais, pasiekiančiais amžių maždaug tarp 10 ir 18 metų, tad jiems labiau paaiškėja visuomenės santvarka ir pradeda jau galvoti apie tos santvarkos geresnias ir blogesnes puses. Tokio amžiaus būdami jie daug ką pastebi arba daug ką sužino apie

tvarkomus visokius dalykus visuomenėje. Tenka jiems tada pastebėti, kad vienur kitur jaunuoliai nesilaiko tam tikros nustatytos tvarkos ir tokiu būdu sudaro kitiems žmonėms daug žalos. O kai sužino, kad tie jaunuoliai už padarytas žalias buvo nubausti, nes nesilaikė nu statytų tam tikrų taisyklių, tad ir savyje pajunta paskatinimą nedaryti panašių žalų ir įsiamonina visada laikytis nustatytųjų taisyklių.

Kai kur kartais būna tokių atsitikimų, kai koks nors jaunas vaikėzas ką nors smarkiai apdaužo, apdrasko, ar ką nors pavagia, tad už visa tai nebūna baudžiamas, nes esąs dar per jaunas ir todėl nepakaltinamas ir neužsitraukia sau bausmės, tad tokiais atvejais kitose jau nuoliuose nesudaro jokio paskatinimo padoriai elgtis, o kartais net įgyja atsiduręs paskatinimą kam nors išdaužyti langus ar kokią nors kitokią žalą padaryti. Taigi tokiais atvejais kai kam nelengva būna tvarkytis savo protinę kontrolę.

Kai sūbrėdę jaunuoliai, kitaip sakant — suaugę žmonės, atlika kokius kriminalinius veiksmus, pavyzdžiui: ką nors apiplėšia, ką nors apvagia, ir būna policijos sugauti ir pasakui nuteisiami tam tikromis bausmėmis, tad tokie tu nuteistųjų asmenų neteisėti veik-

katalikų. Lietuvai atstatačius, ją ir vėl pasiėmė tikrieji savininkai lietuviai katalikai. Bet rusų nenusikraudė. Pamokėjo pinigais tiek, kad čia gyvenantieji užsilikusių rusai pravoslavai pasistatė naują cerkvę ant buvusio malūno kalno. Ar būvai ten nuėjęs?

— Ne. Ko aš ten eisiu.
— Jei būtum išgirdęs to paties varpo balsą, kuris anais laikais skambėjo, kviesdamas pravoslavus į pamaldas, tikriausiai būtum nuėjęs. Bet to varpo nebėra. Vokeičiai išvežė laikė pirmojo pasaulinio karo. Brangus buvo varpas, juk atsime- ni? Senosios carienės padovanotas, kaip auka Dievui, prašant jo, kad pasisektų visus katalikus padaryti pravoslavais.

Golovinas ir vėl atsistojo už Vydeikienės nugaros, pasidėjęs rankas ant kėdės atlošos.
— Atsimenu, — tarė jis. — To varpo skambus balsas buvo girdimas 20 kilometrų spinduliu, bet tai istorija, brangioji. Pamažu nuėjęs iš priekio, jis ilgai pasizūrėjo Vydeikienei ir akis ir staiga atsiklanpė, apkabindamas rankomis jos liemenį. Taip netikėtai užklupta, ir nežinojo nei ką sakyti, nei ką daryti. Bandymas pasifiosuoti negelbėjo, nes jis per stipriai laikė ir galvą turėjo pasidėjęs ant kelio.
— Toks teatras man nepatinka, — pagaliau ji supyko. — Nejaugi atsisveikini- mu! nori mane įžeisti.
— Ne įžeisti, bet mylėti noriu tave, Felicka, šita valanda yra mūsų...

mai plačiai būna sužinomi. Tokiais atvejais kai kurie jauni žmonės, kurie buvo pasiryžę ką nors apvogti ar apiplėsti, pa junta savo širdyje paskatinimą nedaryti tokių blogų dalykų, nes gali užsitraukti didelę bausmę, kitaip sakant — jie sau sudaro tokią protinę kontrolę, kuri paskatina teisingumo keliais eiti, ir giliau savo širdyje išlaiko visada prisimenamus draudžiamuosius veiksmus.

Kartais pasitaiko, kad koks nors jaunuolis nužudo koki nors išgarsėjusį ar pasižymėjusį asmenį, ir tokiais atvejais atsiranda tokių gynėjų, kurie nurodinėja, kad tas žudikas esąs nepilno proto ir todėl negali būti smarkiai baudžiamas. Vadinasi, nepilnapročiai stengiamasi pateisinti. Apie nusikaltėlius kaip prosiškai nesveikus paprastai imama kalbėti tik tokiais atvejais, kada būna padaromi dideli nusikaltimai, žmog žudystės. Apie tokius nusikaltėlius gynėjai stengiasi tvirtinti, kad tokie žmogžudžiai negalėjo suvaldyti savo biauirus elgesio dėl savo dvasios paūrimo, dėl proto nesubrendimo.

Jei nuodugniau pažūrėtume į visokių nusikaltėlių veiksmus ir palyrinėtume jų protinę kontrolę, tad pricituotume išvadą, jog visi tie nusikaltėliai turėjo pa- žūrusias savo smegenis. Taigi visokeriopai nusikaltimais, galima būtų pasakyti, vykdomi dėl dvasios suirimo arba dėl proto nesubrendimo. Jei būtų laikoma tokių taisyklių, kad nepilnapročiai neturi būti baudžiami kaip reikiant, tad susidarytų tokia painiava, kuri dar labiau paskatintų išaugti dides- niam visokeriopų nusikaltėlių skaičiui. Geriausia būtų, jei visi nebūtų kreipiami jokio dėmesio į tokio nusikaltėlio smegenis, kuris yra nužudęs kiti žmogų, ir tokios rūšies nusikaltėlis turėtų būti smarkiausiai baudžiamas. Daugeliui žmonių ir šiandien kelia pasibaurėjimą toks įvykis, kai tas žudikas, kuris nužudė aštuonias slauges, dar nėra nubaustas kaip reikiant.

Kalbant apie visokius nusikaltimus galima priėti išvadą, jog jie visi būna padaromi dėl dvasios suirimo arba dėl proto nesubrendimo. Todėl visiems turėtų būti pritaikomos atitinkamos bausmės. Juk visos tos bausmės paskatina kitus žmones, kurie turi šiek tiek paūrusią dvasią, giliau įsiamoninti ir tokiu būdu save suvaldyti nuo tų veiksmų, kurie sudaro kitiems žmonėms žalą.

— A. Kelmūtis.

Nuovos Meksikos kalnuose pastatyta teatre geriausiai artistai vaidina "Madame Butterfly". Teatras kainavo beveik du milijonus dolerių. Vasaros sezonui atvyko 280 žmonių visiems pasirušimams ir vaidybai. Paveiksle matome baleriną Verą Zoriną, įsakančią padaryti paskutines pakaitas artistėms drabužiuose. Zorina dėvi graudes.

Iš Pacifiko pakraščio Los Angeles, Kalifornija

— Felicija Visbar, 3022 Division st., jau guli lovoje. Metai vienos bėdos, o dar prisidėjo kita bėda. Praeitais metais, būdama ligoninėje ir lipidama iš lovos sulaužė ranką. Dabar lipidama iš lovos pasvirio ir nusilaužė kairę koją. Dabar gydos namie, viršuj minėtu adresu.

— Marijona Miglinas, 1425 Maltman ave. nusilaužė koją. Vyras su reikalais išėjo į banką. Paliko ją sėdinti mašinoje. Mašina pradėjo riedėti į pakalnę. Ji bandė iškoti ir sulaukyti, bet durys ją permušė ir ratas pervaziavo, sulaužydamas koją. Dabar guli namuose. Teko susitikti. Marijona jau vaikšto kriukiais pasiremdama.

— Elisabeth Shultz, 326 Pasadena ave., South Pasadena, Calif., turėjo sunkią operaciją ir ilgai išgulėjo ligoninėje. Dabar jau eina geryn.

Visas ligones aplankiau. Lūnkū visoms greitai sustiprėti ir vėl būti su mumis ir eiti klubo pareigas. Visi klubo nariai to paties joms linki.

Tikra tiesa, ką Anis Rukas parašė apie Floridą. Man ten teko išgyventi 12 mėnesių. Jeigu nori patirti, koks ten klimatas, reikia ilgai pagyventi. Daug mūsų tautiečių nuva-

žiuoja, pabūna mėnesį ar pora savaičių ir grįžę giria, kad tenai toks gražus kraštas, toks šiltas malonus klimatas.

Kas mane klausia, koks oras Floridoje, duodu tokį atsakymą: Išgyvenk metus laiko, tada pats patirsi apie Floridos orą.

Man teko būti ir Arizonoje ir gyventi Tucson ir Phoenix. Baisiai karšta. Sėdi prie vėsintuvo — cooler, be jokio patogumo. Ne visi gali tokį karštį pakelti.

Man teko 1962 m. būti Honolulu ir Hawajų salose, kai žmoną suparaliavo. Išbuvau 7 dienas. Vanduo ten apskritus metus 70 laipsnių šilumos, bet negalėčiau nei girti nei peikti. Lyja ten labai smulkiai beveik kiekvieną dieną. Kalnai žaliuoja. Graži sala, bet reikia pagyventi metus laiko, kad galėtum patirti, koks tikrai ten oras.

Dabar mano svajonė — reiki nusikristi ir pagyventi kokius metus. Tai galėsiu parašyti ir mintimis pasidalinti. Žmona jau 6 metai kaip paraližuota ir negali paeiti, bet jos širdį vis ten traukia. Aš jai sakau, tu tris mėnesius išgulėjai Hawai, Honolulu, ligoninėje ir vėl ten nori važiuoti? O ji man atsako: Mano širdis ten traukia... Ir aš negaliu atkalbėti. K. G. Urnežis

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

VAGARIETĖ

RAUDONASIS AMARAS

Tikrovės romanas

67.

artimo meilės vardan. Civiliniame gyvenime taip pat yra labdarybei tarnaujančių, padoriai gyvenančių piliečių dėl to, kad praktikuoja tikėjimą į Dievą.

— Tokie daugiausia yra bako proto, — įterpė Golovinas. — Nuo ažių tu pačių religinių tiesų kartojimas, senai atsilikusių nuo laiko dvasios, ar tai neatbukina profą. Tokie krikščionys, atidavę duoklę bažnyčiai, atlikę išpažintį ir lankydami pamaldas nurodytom valandom, jaučiasi laisvi nuo bet kokio svarstymo, nes už juos galvoja kiti, ir gyvena ramūs aukomis papirkę Dievą.

— Nesutinku, — užprotestavo Vydeikiene. — Yra nemažai mokslė pasižymėjusių asmenų, kartu ir giliai religingų.

— Gal nujaucia savyje Dievo kibirkštį, kaip tu kad esi aną kartą kalbėjusi.

— Gal, — sutiko Vydeikiene ir nutarė ta tema nebetesti pašnekos, įsitikinusi, kad kiekvienas jų pasiliks prie savo žinojimo, nors ir galėtų įtaigoti, kiek paguodos, vilties ir nusiramino suteikia malda tvirtame tikėjime. Koks turtingas ir gražus yra sielos pasaulis, kuriame viešpatauja Dievas.

Matydamas Vydeikienę susimąsčiusią, Golovinas išaiškino tai savo naudai, neva jį įtikinęs savo pažįstamos teisingumo.

— Tokie tai reikalai, Felicija, — priėjęs prie jos gerame ūpe, pasakė ir paėmęs jos ranką pabučiavo delną. Po to pasizūrėjo į savo rankinį laikrodį. — Laikas jau man pasisakyti, kad rytoj išvažiuoju iš čia, — žiūrėdamas į akis pranešė jis ekspromtu.

— Seimėninkė smarkiai nudžiugo, bet susivaldė, savo pagyvėjimą paversdama dideliu nusistebėjimu.

— Taip staigiai? — Man ne, Taigi, šiandien paskutinis mano vizitas pas tave.

Tie žodžiai glostyde glostė jos širdį, bet ką daryti, sukosi mintys galvoje, kai priėjęs iš užpakalio padėjo rankas ant pečių ir, pasilėkęs pabučiavo viršugalvį. Ji staiga pašoko iš vietos ir atsigręžusi į jį juokaudama tarė:

— Negi kas atsisveikina už nugaros? Ji traukėsi atbulą durų link.

— Eisiu, paieškosiu, gal surasiu kokio skystimėlio atsisveikinimui.

— Ne, nereikia. Aš negerisiu. — rimtai atsakė svečias ir pagriebęs už rankos, atgal pasodino į kėdę. Ji stengėsi ką nors keistumo pasakyti užmaskavimui savo linksnumo dėl jo išvažiavimo ir kartu jį patį sudominti, nes jis atrodė neringas.

— Gaila, neleido nė Velykas praleisti tau šiame mieste, kur tu savo gyvenimo aušroje nekartą esi ištaręs "Christos voskresė".

Golovinas tylėjo.

— Jūsų cerkvė buvo kadaise atimta iš

— Man tikrai ne. Jei nepaleisi — šauksiu.

— Ką tu prisisauski? — nusijuokė jis, pakėlęs galvą.

— Ne miške gyvenu. Kas nors išgirs.

— Ir kas iš to? Nespėsi sušukti, kaip aš užčiaupsiu tavo lūpas bučikiu, — pasakė jis atsidomamas, kartu artindamas tiktai pabučiūtam.

Laikydamosi savo įsitikinimo, kad geruoju visuomet daugiau galima laimėti, Vydeikiene ėmė prašytis.

— Būk geras, Kolia. Palik mane ramybėje.

Jam siekiant jos lūpų, ji sukdamą galvą į šalį graudeno:

— Vardan tavo sesers, vardan tavo motinos, aš prašau — paleisk mane. Palik mane. Leisk man pasilaikyti gerą atminimą apie tave, kaip ir apie visą jūsų šeimą, kokį aš iki šiol turėjau.

Jam rimtai sužiūrus, ji dar pridėjo.

— Paklausk mane prašymo, Kolia — aš tikiu, kad tavyje dar nemirė žmogus.

Golovinas nuėjęs prie lango pastovėjo, paskui atsigręžė į Vydeikienę ir liūdnom akim žiūrėdamas, paklausė:

— Pasakyk man atvirai, ar aš taip biauirus? Ar nė truputėlio tau nepatinku?

— Kas iš to! Ar mums apie patikimą, ko gero apie susizavėjimą galvoti.

— Bet tu man atsakyk tiesiai į klausimą. Ir teisybę.

— Teisybę aš tau pasakysiu, kad tu kaip vyras man patinki. Tu esi man pa-

Lietuviškoji ekspansija reikalinga nuodugnaus ir plataus jos pagrindų nušvietimo

Algirdas Budreckas "Kario" nr. 5, 1968 m. str. "Lietuviškoji ekspansija" imasi nušviesti šį svarbų istorinės Lietuvos valstybės plėtimosi laikotarpį į žemes, kuriose gyveno slavų gentys, kaip lietuvių tautos kaimynai. Jis nurodo, kad rytinės sienos su slavais XII — XIII šimtme. siekė Dysnos santakos su Dauguva. Rytuose XII a. lietuvių kaimynas buvo Polocko kunigaikštija, kurioje gyveno slavų gentis. Dysna buvusi Lietuvos natūrali siena. XIII a. lietuvių rytinės svarbios pilyys buvo: Svyriai, Krėvė, Geranainiai. Gudų vakariniai centrai: buvę: Lochaiskas, Goredcekas, Zaslavlus ir Minskas; gudų kolonizacijai siekė Berezinus ir Neris aukštupius. Pietuose gyveno jotvingiai iki Pripetės ir Bugo upių, jie nuolat žiauriai puolami slavų (Kievo, Galičo ir lenkų draug su kryžiuočiais) nuėjo savarankiškumo XIII a. pusėje.

Str. autorius dėdamas pagrindus šia XII — XIII a. padėty, toliau nušviečia visą lietuvių ekspansiją į rytus, kaip į senas slavų gyvenamas sritis. Jis kruopščiai pateikia daug kronikinių datų apie slavų su lietuvių ir lietuvių su slavais kovas, vieni kitų žudinėjimą, grobimus, tų tariamų slavų lietuviams nuolaidas ir draugystę, bet niekur neužsimena, kad dar ne taip seniai (iki X a. ir net vėliau) tos sritys, iš kur dabar slavai puldinėjo, buvo anksčiau lietuvių genčių gyvenamos. Tose kronikų žiniuose neminima net, kad "1058 m. Izia slavas nugalė galindus (gotliad)", o 1147 m. kunigaikštis Sviatoslavas kariavo "Smolensko apylinkėse" ir "nukariavo galindų gentį (žmones) prie

VINCAS ŽEMAITIS
upės Porotvės". (Sk. lietopis, Moskva, 1962, pusl. 151 ir 339). Jerzy Ochmanski str. "Ludność Litewska we wlosci Obolce na Biełorusi wschodniej w XIV — XVI wieku, (žr.: Acta Baltico-Slavica 5, 1967, pusl. 147—158) nurodo, kad, anot Dluogošo, Jogailla 1387 m. Vilniaus vyskupi-joje įsteigė 7 parapijose bažnyčias: Ukmergėje, Maišiogaloje, Nemenčinėj, Medininkuose, Krėvoje, Obelytėje (Obolcach) ir Gainioje (Hoyna). Šias paskutines dvi — toli už lietuvių etninių ribų, Obelytė prie upelio Obuolio (Obol) — Laučesos (liet. Laukėsa) įtako, pakelėję į Oršą — Smolenską (apie 230 km. į rytus nuo Krėvos). Autorius J. Ochm. str. pabaigoje daro šią išvadą: "Tikriausiai lietuviai, gyvenusieji XIV—XV a. (ir vėliau) Obelytės (Obolce) valsčiuje buvo dalis lietuviškos atplaišos Baltų, palikusių savo bendrose sodybose vėlesnėje Gudijoje (Biełorusi)".

Atrodo, kad A. Budreckis kaip tik turėjo paryškinti, kad ta lietuviškoji ekspansija vyko ne į slavų, bet lietuvių (baltų) senas žemes — pajautimas bendro kraujo, giminystės ryšio, kad ir daugumoje suslavėjusiųose gyventojuose, lietuviams ypatingai lengvino išplėsti savo valstybės plotus rytų ir pietų kryptimis, ir nežūrint Maskvos nuolat daromų obstrukcijų, karų ir nuožmių puolimų, sugebėjo savo žinioje, gyventojų didžiuliam pritarant, juos iš laikyti net 500 metų.

Tadeusz Suliminski (London) str. "Ancient southern neighbours of the Baltic tribes" (Zr.: Acta Baltica — Slavica 5, Biaylact, 1967, pusl. 1 — 17) rašo: "Didelė teritorija, kuri gulė aukščiau paminėtose sie-

nose (autorius turi omeny Toporovo ir Trubačevo — "Lingvistiškij analiz gidronimo verchniavo Podnieprovija" ir kitų autorių duomenis. V. Ž.) ir tarp kraštų prie Baltijos jūros, ir šiandien apgyventų baltų tautų — lietuvių ir latvių, jų buvo nustota slavams. Ten gyvena dabar gudai (bielorusai), išskyrus pačius pietinius plotus, gyvenamus ukrainiečių.

Gudų prabochiai perindami šį kraštą iš baltiškai kalbančių genčių, jų nesunaikino, bet su jais asimiliavosi... Dėl to mes galime tvirtinti, kad į godus tenka žiūrėti kaip į maišytos baltų — slavų kilmės žmones; jie, be abejo, priėmė (ar paveldėjo) fonetikos ir kitų dalykų — specifinių asimiliuotom baltų gentims. Čia yra pagrindas jų skirtumo nuo rusų ir ukrainiečių. Su įdomumu tenka pabrėžti, kad laike savo didžiosios ekspansijos XIII—XV šimtme. Lietuvos Didžioji Kunai ginklųstė laikė pačius rytines ir pietrytines sienas senosios Baltų teritorijos, ką rodo ir baltų toponimija, be to ji peržengė šias sienas pietuose nukariaudama teritorijas, kurios, prieš tapsiant slaviskomis, buvo gyvenamos trakų (kimeryų?) ar iranų."

Lietuviško kraujo ir vardo patvarumą parodo ir šis mano prietikiš iš 1915 metų. Vykstant iš Vilniaus į Voronežą, vienoje stotelėje, gerokai į pietus už Gomelio, paklausti du vietos kaimiečiai (muzikai) — kas čia per kraštus — ar nebūt tik Ukraina? Mano nusteblimui atsakė, kad čia Litva (Lietuva). Į mano aiškinimą, kad tai negali būti, nes aš kaip tik atvažiuoju iš Vilniaus — Lietuvos, jie trumpai pasakė, kad čia iš senų laikų (iš starých vremen) Lietuva (Litva). (Zr.: Inž. V. Zemakis. Siemų klausimu..., pusl. 78, Chicago, 1960.).

Chicago gerai išsimaudė

Galutinėmis žiniomis, Lietuvos prasidėjęs antradienį pietų metu ir pasibaigęs trečiadienio rytą apie 7 valandą išpylė Chicagoje daugiau kaip 3 colius vandens. Prie 39 Street ir Springfield Avenue palijo 3.52 colio, pačiame miesto centre 3.04 colio, bet prie Midway aerodromo palijo tik .52 colio, tai yra truputį daugiau kaip pusė colio, o East Chicago visiškai nelijo.

New Yorke viekių Dariaus ir Girėno komitetas anksti paskelbė, kad šiais metais sueina 35 metai nuo tų drąsiųjų lakūnų tragiškos mirties ir kad ta proga ruošiamas iškilmingas to nelaimingo atsitikimo paminėjimas.

Spauda tą žinutę pastebėjo ir kai kurie laikraščiai ta proga parašė net vedamuosius. Tad buvo laukiama, kad tokie paminėjimai įvyks visur, kur tik gyvenama daugiau lietuvių. Kai kur tokie paminėjimai su geru pasisekimu įvyko.

Liepos 20 d. buvo suruoštas toks paminėjimas prie Dariaus ir Girėno paminklo Lituania Square, Brooklyne. Bet kiek teko nusivilti. Buvo laukiama, kad šiais metais į paminėjimą atsilankys žymiai daugiau negu kitais metais. Deja, atėjo veik tiek pat, kiek seniau, tai yra virš poros šimtų asmenų iš senesnio kartos, kurių dalis jau vaikšto lazda pasiremdami. Iš jų kasmet vienas kitas išsiskiria — miršta, o į jų vietą mažai kas ateina.

Šis Dariaus ir Girėno paminėjimas savo turiniu buvo rimtas ir savaip įspūdingas.

Pagrindiniu pranešėju — paskaitininku buvo Maironies šeštadienienės mokyklos vedėjas Al. Samušis, skaitų vadovas. Jis apžvelgė to skridimo rošą, jo nesėkmę ir visa tai prasmingai įvertino. Jo pranešimas buvo

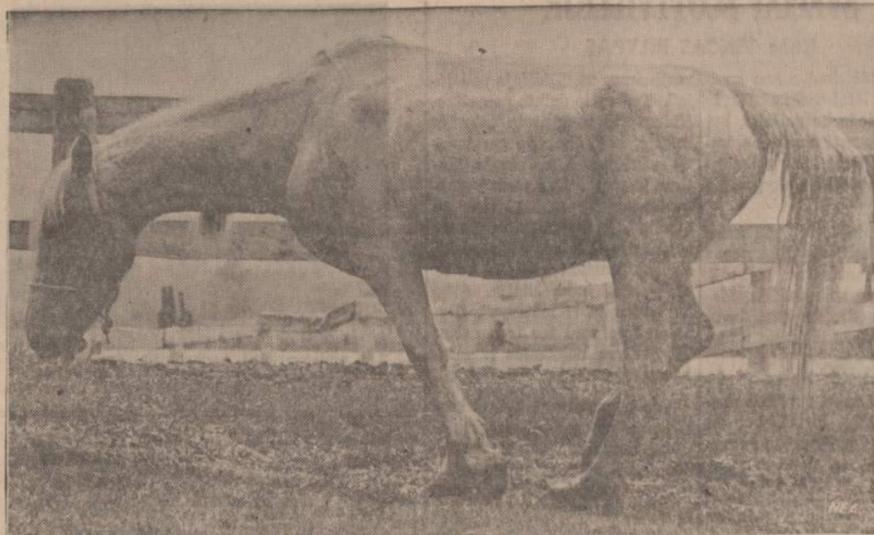
visų su dideliu susidomėjimu išklausytas. Anglų kalba žodį tarė adv. St. Bredis. Buvęs Lietuvos karininkas, dabar tą savo profesiją pakeitęs į dailininko — pašytojo, Jurgis Juodis, kaip kasmet toje pačioje vietoje — prie Dariaus ir Girėno paminklo pasidalino savo įspūdžiais apie tų dviejų pasiryžusių lakūnų skridimą ir apie jų dvejų asmenybes, kurių viena gerai jis pažinojo. Gerb. J. Juodis pakėjo tokią mintį, kad gyvuosius valdo mirusieji ir kad tauta be ateities, kuri neturi savų mirusių didvyrių. Vincas Kudirka himno žodžiais taip pat kvietė lietuvių tautą senti stiprybės iš praeities. Dariaus ir Girėnas — drašiejai lakūnai — mūsų tautos praeitį įturtino, nes jiedu išskrido į Lietuvą mažu, nepilnai paruoštu lėktuvu, pasiryžę nugauti Atlanto vandenyną. Tada dar aviacija nebuvo tiek tobula ir retai kas ryžosi leistis į tokią tolimą kelionę. Atlantą jiedu nugalėjo, bet žuvo Vokietijos naucijų valdomoje žemėje gal nuo kulkos, paleistos į lėktuvą priešakį ir lakūnams nebuvo kitos išieities, kaip nakties tamsumoje leistis žemėn. Būta miško ir augalota pusis įveikė mažą pažėistą Lituanią, drąsuoliai lakūnai abudu žuvo.

SLA išdinkė Ef. Mikužiutė apgalvestavo, kad tiek mažai į tokį garbingą paminėjimą atsilanko. Nors šis buvo jaunutė, kada Dariaus ir Girėnas ryžosi skristi per Atlantą į Lietuvą, bet prisimena, kad tuo skridimu lietuvių buvo didelis susidomėjimas ir jiems žuvus, buvo visų Amerikoje gyvenančių lietuvių gilus nusiminimas. Ankščiau į tokius paminėjimus daug lietuvių atsilankydavo. Juk tiek skridimas, tiek jiems paminklai Chicagoje ir New Yorke yra pastatyti pačių lietuvių aukomis.

Kalbėjo ir kiti, kurių vienas priminė, kad geri darbai nemiršta, jie po žemę nepakasami. Prie Dariaus ir Girėno paminklo renkamsi ne vien tik žuvusius pagerbti, bet ir nemirtingus darbus prisiminti.

To paminėjimo prasmingą invokacijos žodį tarė dabartinis Balfo reikalų vedėjas kun. Pr. Geiščiūnas. Paminėjimą atidarė Dariaus ir Girėno komiteto pirmininkė Br. Spūdienė ir pakvietė paminėjimui vadovauti muziką Al. Kačanauską. JAV ir Lietuvos himnus susirinkusiems pritarant, jausmingai sugiedojo solistė Louise Senken, JAV gimusi Galiauskaitė ir ištėkėjusi už taip pat JAV gimusio Senkevičiaus. Jų vaikai jau trečios kartos amerikoniškai-lietuviškai.

Dariaus ir Girėno komiteto pirmininkė narys M. Montvila priminė ilgus metus tam komitetui pirmininkavusį Saitį, kuris pavasarį mirė jau besirūpindamas šio paminėjimo įrengimu. Labai buvo atsidavęs tam darbui, o ypač dėję daug rūpesčio

Vandalai nukirto arkliui koją, bet jis gali eiti ir su trimis kojomis.

NEW YORK, N. Y.

Dariaus ir Girėno paminėjimas

Paveikslė matomas berniukas pardavinėja kokosinės palmės skrybėlaitės. Jis pats nusipirka šakas, jas susiplašo, išsijodina, nusipina skrybėlę ir pardavinėja. Kiekvienas keleivis, tvykes į Guam uostą, mato šį berniuką, pardavinėjantį skrybėles.

ir pastangų paminklo pastatymui.

Paminėjimo metu paminklas buvo gėlėmis papuoštas ir kaip kasmet, taip ir šiais metais Moterų Vienybės draugijos vardu gyvų gėlių vainiką atnešė tos draugijos veikėja Andruskienė.

Paminėjimą uždarė Br. Spūdienė tarusi trumpą žodį ir padėkojusi visiems susirinkusiems.

Fotografas J. Gaidys Dariaus ir Girėno paminklą nufotografavo ir bus pagamintos spalvotos atvirutės. Jos bus pardavinėjamos Dariaus ir Girėno komiteto naudai.

Po iškilmių susirinkusieji dar ilgai šnekučiavo prisimindami tuodu lakūnų. Vieni jų matė juodu išskrendant ir tarant — iki pasimatymo Lietuvoje.

J. Vlks.

ATSIŪSTA PAMINETI

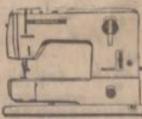
MŪSŲ SPARNAL Lietuvos Evangelikų Reformatyvų žurnalas Nr. 24, 1968 m. birželio mėnito. Jokūbo Kregždės redaguojamas padedanti redakcinė komisija iš E. Gerulio, P. Lampatienės, S. Neimano, J. Pašio, M. Plepio ir A. Ramonio, 8 102 puslapių su daug dail. Carl Dinello, V. K. Jomyno ir P. Vaitaitienės iliustracijų tekste, rimtai tvarkingas periodinis laikraštis. Šis numeris ypatingai skirtas Lietuvos Laisvės Kovos Metams.

Straipsniais šiame numeryje bendradarbiauja Neimanas, A. Trakis, Plepys, Jaunius, Karosas, Pauperas, Naubaras, Kutra, Jakubėnas, Tamulėnas, Trečionas, Dagys, Mieliulis. Nevulis ir kt.

SKAITYK "NAUJIENAS" - JOS TĖKIA GERIAUSIAS, PIRKIAUSIAS / NIJAS

SIUVIMO MASINOS

- BERNINA
- NECCHI
- ELNA
- VIKING
- PFAFF
- SINGER

Šveicariškos, vokiškos, itališkos, japoniškos ir kitų firmų.

Taisome, parduodame ir nuomojame prieinamomis kainomis ir sąlygomis. Darbas greitas ir sąžiningas. Turime dalis, prietaikome pagal skonį kabinetus. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiestuose.

B and B DISTRIBUTING CO.
A to Z Sewing machines
4081 ARCHER AVENUE
(Prie California Ave.)
Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-4702
Ved. Arvydas M. DIKINIS

Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsimė adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

DIDELIS KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

Ryšulys Nr. 1

Visas šiame sąraše išvardintas \$10.00 vertės knygas, bendrai sudarancias virš 1,200 puslapių, dabar parduodame tik už \$2.00. Štai pirmo ryšulio knygos:

1. H. Ibsen, SIAURES KARŽYGIAI	50c
2. V. G. Korolenko, MAKARŲ SAPNAS	40c
3. H. Sudermann, JONAS KRIKSTYTOJAS	50c
4. Jovaras, PIRMIEJI ŽIEDAI	40c
5. A. J. Karalius, PASIKALBĖJIMAS AMERIKONO IR GRINORIAUS	40c
6. Eugenijus Sue, SIDABRINIS KRYŽELIS	50c
7. Olive Schreiner, SAPNAI	50c
8. W. L. Clark, BARBORA UBRYKA	\$1.00
9. Matulaitis, DVI KELIONI Į TOLIMĄ SIAURĘ	50c
10. Vsevolod Garšin, KARĖS LAUKUOSE	50c
11. Erkman - Šatriana, LAIKRODININKO ATSIMINIMAI	50c
12. Frank Harris, PASAKOJIMAI APIE JĘZŪ	50c
13. Karalius Saliamonas, PASAKA IR BALTAS RCBAS	40c
14. Raulas Kemėklis, PASAKOS	40c
15. M. Arcibašev, PAVYDAS	\$1.00
16. Jonas Vadis, OKULTINIAI PATYRIMAI	\$2.00

Viso \$10.00

Šį knygų ryšulį galima užsisakyti "Naujienose", prisiuntus \$2.00 čekį arba Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chivago, Ill. 60608

Most car thieves have to be home before midnight.

Because so many of them are under 16.
Don't help a good boy go bad. Lock your car. Take your keys.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuoti lietuvių įmonė, registruoti U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduja mų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigę, turinčią teisy SAVO VARDU slusti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vadėdai: E. ir V. ZUKAUSKAI

Jau išėjo

Povilo Laurinavičiaus romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50, 404 puslapiai.

Laurinavičiaus kūrinys sukėlė didelį susidomėjimą. Knygoj kelia aštrias gyvo gyvenimo problemas. Puikūs Lietuvos vaizdai, gyvi pasikalbėjimai, skaudžios tikrovės problemos.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

SVEČIAI SCOTTVILLEJE

Rašo VINCAS PILYPAS

Man atrodo, kad mano smegeninė jau lėtai veikia. 274 ir 362 dar sudebu be pašėlio, bet kai reikia surasti atsakymą, kuriam galai jiems būtų reikalingos senos lietuviškos knygos, jis neatina.

Tų knygų ieškotojų pas mane būta ir anksčiau. Kiekvienas knyga mėgstantis žmogus iš manęs išvažiavo su ryšulėliu. Mano Mariutė pirmam užvažiavusiam būtų visas iš karto atidavusi. Jei ne knygos, tai jai mažiau dulkų būtų. Be to, ji yra įsitikinusi, kad aš turėčiau naudingesnį darbą dirbti, bet ne spoksoi nosį pakabinęs į knygą.

Aš knygas duodu. Jos senos ir nereikalingos, bet visų vis dėlto atiduoti nenoriu. Vieną kitą žiemos vakarais dar aš pats pavartau. Mane sulauko dar tokia mintis: ką knygos gavėjas darys su gauta knyga? Jeigu jis skaitys ir bandys patirti, kuo mes gyvenome ir ką skaitėme, tai tokiam duodu daugiau. Bet jeigu man susidaro įspūdis, kad gavėjas gautas knygas parsives ir padės, tai jos gali ir pas mane gulėti...

Bet aš, kaip sakiau, savo smegeninė jau nepasitikiu. Tai pradėjau kiekvieno klausinėti to paties dalyko. Kodėl dypukai neperka naujų knygų, bet labai atidžiai ieško senų?

Daugelis atsakymo negalėjo duoti, nes nežinojo šio keisto reiškinio priežasčių.

Vienas ponas, gerokai pagalvojęs, man tarė:

— Naujos knygos yra tuščios, jose nieko rimto nėra, tai kuriam galui jas pirkti?

Čia yra daug teisybės. Dabar garsėja toks filosofas Maceina. Jis daug rašo, bet labiausiai jis

vertinamas už "Didžiąją padėjęją". Tuštesnio daikto nemačiau. Niekas žmogaus proto taip nežeidžia, kaip šis save garsinantis rašytojas. Kitas parašė "Fatimą ir mes". Dar vienas smaguriautojas parašė "Metus su Marija", kada visi žino, jis ne su Marija, bet su viena lankiausių Marijos giminės tvariniu gražiai laiką leidžia. Arba ko vertos "Dvi moterys". Dypukai žino, kad tos ir panašios knygos yra neįdomios ir menkavertės, todėl jų ir neperka.

Tuo tarpu senose lietuviškose knygose yra gana daug gilių ir prasmingų minčių. Tų knygų autoriai žmonių nemulkinu. Kur jrodymų nebuvo, ten buvo mielo burbulas. Tą burbulą pradurdavo ir pasijuokdavo. Magiškomis lazdelėmis jie nesisvaistydavo ir sklųpų padebesyse nepardavinėjo. Senos lietuviškos knygos pataria, kaip sveikata apsaugoti, kaip nesusergti, kaip pasigydyti, kaip laiskus parašyti ir kt. Daugelis pasijuokė iš tų senų knygų, bet jos buvo ir yra geros. Mane juokas paima, kai į mano rankas patenka šiandieninio mokslinčiaus laiškas, kurio negali suprasti ir kuris nemoka aiškiai savo minčių išdeštyti...

Bet aš nemanau, kad senų knygų meškeriotojams rūpėtų tose senose knygose iškeliamos mintys. Knygų medžiotojai ir meškeriotojai daugiau žino, negu jose yra parašyta. Jie ilgiau mokyklose sėdėjo, negu tų senų knygų autoriai. Jiems nepatinka, kas naujose knygose spausdinama, bet nedaug dėmesio jie kreipia į senose knygose esančius mintis.

Vienas užklaustasis atsakė, kad jie yra senienų rinkėjai. Viskas, kas sena, jiems įdomu. Jie yra savo rūšies romantikai, kurie domisi praeitimi. Kasdienybė jiems mažai terūpi, bet praeitimi jie yra susižavėję. Jie nenori, kad senos lietuviškos knygos išnyktų, todėl jas renka ir bando apsaugoti.

Apklaustinėjęs atvykusius skautininkus, negalėjau nepaklausti ir savo Mariutės nuomonės. Aš į jos nuomonę nekreipiu daug dėmesio, bet kartais ji kojomis žemę siekia. Ji man atsakė:

— Už naujas knygas jie turi

St. Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje, 4012 Archer ave., rugpiučio 2 d. atidaroma dail. karikatūristo Antano Yuknio darbų paroda. Yulinis studijavo Chicago Academy of Fine Arts, IIT School of Design ir Herbert Ropp studijose. Ši įdomi paroda tęsis iki rugpiučio 31 dienos.

mokėti, o senas knygas jie gauna veltui...

Man atrodo, kad už senas knygas negali pinigų reikalauti. Jos jau senos, išsinešiosios, susinešiosios. Be to, jose man nieko naujo nėra. Kas jose buvo gero, tai aš tą sunkią jau išspaudžiau. Sena knyga mano jau išnaudota, ji man nereikalinga.

Atvykusiam inžinieriui daviau kelias senas knygas. Man atrodo, kad jis yra rimtas vyras; knygas jis peržiūrės ir savo vaikams paliks. Taip ir turi būti.

Buvo pas mane sustojusi viena labai rimta ponija. Kaktą didelę, akys pilkos, plaukai gražiai sukuoti. Labai rami ir tvarkinga. Visą laiką dabojo, kad būtų visur švaru. Farmoje švarą užlaikyti gana sunku, bet ji parodė, kad ir purvinas fermerys galėtų būti švaresnis.

Neturėjau progos su ja nei apie knygas, nei apie skautus pasikalbėti. Ji lankė savo vaikus, nešė jiems maistą, buvo susirūpinusi. Man ji buvo panaši į poetę. Savo laiku ir aš pats eilėraščius kombinavau. Kai parašydavau ir perskaitydavau, tai man jie atrodydavo gražūs ir skambūs, bet kai jie pagulėdavo kokius metus, tai man buvo labai lengva juos atidėti dar vieneriems metams. Už metų jie jau gražiai neskambėdavo. Gaila, kad neturėjau progos su ja išsikalbėti. Gal atvažiuos kita meta. Tada poetas pasikalbės su poetė. Ne vien apie knygas, bet ir kitus gyvenimo reikalus.

Tėvai ir tetulės išvažinėjo anksčiau, o skautai išvažiuoja šį šeštadienį ir sekmadienį. Mums džiugu, kad kiekvieną meta čia atvažiuoja vis didesnis lietuvių skaičius. Jie aplanko šioje srityje gyvenančius lietuvius ūkininkus. Mums labai malonu su atvažiuojančiais savo tautiečiais pasikalbėti ir apie ateitį pasvajoti. Vincas Pilypas

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

RIAUSĖS CHICAGOJE

Iš 1,000 gaujos suimti tik trys

Ketvirtadienio vakare apie 7:30 val. prasidėjo juodžių riaušės miesto šiaurinėje dalyje Mother Cabrini apartamentinio dangoraižio apylinkėje, Division, Clyburn ir Laramie gatvių trikampyje, kur buvo susirinkę apie 1,000 daugiausiai paauglių. Apie 100 jaunikių būrys puolė A & P krautuvę, 1433 N. Clybourn Ave. ir pradėjo grobti likerius, cigaretes, maistą ir kt.; kiti pasidalinę grupėmis po šimtų ėmė kas langus daužyti, kas praeivius ir pravažiuojančius automobilius užpuldinėti. Būrys jų sulipę į CTA autobusą išdaužė langus ėmė mušti keleivius, plėšti ir laukan mesti. Apie 70 juodukų užpuolė Sun-Times reporterį Mel Larsoną, apiplėšė ir primušė. Policijos nugalėtas į Herotin ligoninę Larsen yra dėkingas už savo gyvybę vienam negrui, kurs prasiveržęs pro gaują mušamąjį išgelbėjo. Sumuštų ir sužeistų apie dešimt asmenų nugalėtas į Herotin ligoninę. Suimti tik 3 riaušėninkai, vienas

tuometu posėdžiavo. Gaujai vadovavo N. A. A. O. P. jaunųjų tarybos pirmininkas Fred Hampton, 19 metų, pajaleistas už \$4,000 užstatą iš kalėjimo, laukiantis teismo už apiplėšimą liepos 10 d. Maywood prezidentui ir tarybos nariams išbėgėjus, gauja išmušė langus, bet atskubėjusios policijos asarinėmis dujomis buvo pavaryti. Tuomet gauja nuėjo išilgai Fifth Avenue ir Madison gatvę, mušdami namų langus, svaitydami akmenis į pravažiuojančius automobilius, plėšikaudami ir mušdami pasitiktus žmones. Apie 10 žmonių, jų tarpe vienas policininkas, užsidarė Westlake ligoninėje. Suimta apie 15 riaušėninkų. Maywood yra 30,000 gyventojų priemiestis apie 15 mylių į vakarus nuo miesto centro.

Maywoode juodukai užpuolė puosėdžiuojančią miesto tarybą

Chicago priemiestyje Maywood apie 150 juodukų gauja apsupo Maywood priemiesčio tarybos namą, kur taryba

Kutvelų "kunigui" ir "vienuolei" nepasisekė

Atiduoti teismui trys asmenys: kutvelų (hippie) "kunigas" Edwin Gill, 34 metų, besivadinas "droliu Juozapu",

VILKAS IR GARVE

Vilkai — gobšai, visi gerai tai žino:

Kai Vilkas ėda,

Tai kaulų šalint nemėgina.

Dėl to pateko vienas jų į bėdą.

Jis kaulu vos tik nepaspringo.

Negali vilkas aiktelt, neigi atsikvėpti, —

Nors imtų ir padvestų!

Jo laimei Gervė netoliese maistą rinko.

Čia Vilkas ima jų ženklais vilioti

Ir prašo kaulų traukti iš žioties.

Gervelė ligi kaklo snapą savo

Ikišo į nasrus. Iš skausmo vilkas šaukė.

Didžiausiu nors vargu, bet kaulą ji ištraukė

Ir už tafari atlyginti reikalavo.

"Juokauji tu! — suriko čia žvėris klatingas, —

Už darbą tau atlyginti? Tu gi nedėkinga!

Ar niekis, kad iš mano žiočių sveiką

Ištraukei savo snapą, o ir galvą paiką?

Sau eik, bičiule, ir atmint! —

Tu man daugiau pakliūti nemėgink".

VERTE JONAS VALAITIS

jo "vienuolė" Pamela Perkins, pabėgusia nuo tėvų iš Rhine-20, besivadinti "seselė Ali-lander, Wis. "Dvasiškai" pakaltinti už nelegalų tuokimą, o "jaunaitik buvo sutuokęs su nepilnametė Miss Sharon Stump, 17,

Why is it so comforting saving with people "who care?"

...with people who have continuously paid the highest dividends with complete safety for nearly 60 years?

Look back over the nearly 60-year history of Standard Federal and you will find a tradition of integrity in handling its customer's savings that has built an association of great financial strength.

One evidence of this is reserves more than twice those legally required.

Another is that Standard Federal has never missed paying a dividend or failed to honor withdrawals promptly.

Chartered and supervised by an agency of the United States Government, Standard Federal is one of the largest associations in the area with assets over \$128,000,000.00. It has grown this large because it is managed by people "who care" about the welfare of its customers.

That is why you will find it so comforting saving at Standard Federal.

Earnings currently paid are at the highest legal rates permitted—4% per annum on Passbook Accounts, payable and compounded quarterly—5 1/4% per annum on six-month Certificate Accounts in amounts of \$10,000 or larger in multiples of \$1,000. And accounts are insured for safety to \$15,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Is not such an association the place for your savings?

The people "who care" are eager to welcome you to their growing family of savers.

There is no better time than now to open your account at Standard Federal... stop by during our convenient hours (two parking lots) or telephone or write for save-by-mail forms.

FOUNDED 1909

STANDARD

FEDERAL SAVINGS

and Loan Association of Chicago

Archer at Sacramento • Chicago 60632 • VI 7-1140

HOURS: Mon., Thurs. 9 a.m.-8 p.m. • Tues., Fri. 9 a.m.-4 p.m. Sat. 9 a.m.-12 noon • Wed.-no business transacted

ASSETS OVER \$130,000,000.00 • RESERVES OVER \$10,500,000.00 (more than twice legal requirements)

Chicago Mustangs
PROFESSIONAL SOCCER
8 val. vak.
Antradi. liep. 30, LOS ANGELES
Penkt. birž. 7 DALLAS
CLEVELAND

WHITE SOX PARK
DAN RYAN EXPR. AT 35TH
Fully Lighted Parking at Field

NAUJIENU RUDENINIS

IVYKS SEKMADIENI,

Rugpiučio 18 d. BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
4449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima liguosius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama, skambinti HU 8-3222

Telef. PROspect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th Place
Phone: REpublic 7-7858

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Firmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tikrai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadienį
2-9 v., seštadienį 10-1 v. p. p.
Liguosius priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Firm., antr.,
ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 ir
šeštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6122 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-4667
DR. BR. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Atostogose nuo birželio 28 dienos
iki liepos 28 d.

Ofiso telefonai: HE 4-1816 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priemimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo
8:00-2:00 p. p.
Trečadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Firm. nuo 6-8 v. v., antr., ir
ketv. nuo 9 iki 11-tos ir nuo 6 iki 8
val. v., penkt. nuo 9 iki 11 ryto.
Kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiadie-
nį ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

Chicago policija galės
apklausinėti ir pakratyti

Illinojaus legislatūra po il-
gų kalbų pagaliau priėmė ir
pasituntė gubernatoriui Shapi-
ro pasirašyti įstatymą, kuriuo
leidžiama policijai, pastebė-
jus asmenį, įtariamą daryti,
darant ar besirengiant daryti
nusikalstamą veiksmą, sustab-
dyti, apklausinėti ir paieškoti
ar neturi ginklo. Radus betur-
rint neregistruotą ginklą, jo
nelegalus savininkas galės da-
bar būti daug smarkiau bau-
džiamas. Nuo naujojo Chicago
šaukamo ginklų spėjama, kad
dar daug tebėra neregistruotų.
Kongreso atstovų rūmai
Washingtono irgi praėję tre-
čiadienį 304 balsais prieš 118
priėmė "praskiestą" įstatymą,
kuriuo draudžiama karabinių
ir šautuvų persiuntimas iš val-
stijos į valstiją. Ta teisė pa-
likta tik leidimams turintiems
ginklų pardavėjams. Taip pat

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima liguosius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiama, tai telef. GI 8-6195

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priemimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Seštadieniais 9-11
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — pilna aprausta
ZEMA KALINA
R. ŽERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

GRADINSKAS
VIRŠ ŠIMTO
RADIŲ • PATEFONAI
MAGNETOFONAI • TV
HI-FI STEREO APAR.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadi-
nio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakarų: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobilai — Sunkvežimiai
**KURIAM GALUI
MOKĖTI DAUGIAU?**
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS
AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE
NUO \$500 IKI \$1,000.

**BALZEKAS MOTOR
SALES**
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT

4030 Archer VI 7-1515

bus draudžiama pirkti ginklus
asmenims atvykus iš kitos val-
stijos.
Naujuoju biliumi žymiai padi-
dinamos baudmės už nusikal-
stimus vartojant ginklą. Sena-
tas baigia priimti panašų įsta-
tymą.

Nelaimės vieškeliuose
Pranešama, kad trafiko nelai-
mėse kas savaitė žūsta po
1,000 žmonių, o po 10,000 žmo-
nių yra sužeidžiama kiekvie-
ną dieną. Ekonominis nuostolį
trafiko nelaimės pridaro po
900 milijonų dolerių kas mė-
nesį.

Didžiausiu trafiko nelaimių
kaltininku pripažintas vairavi-
mas girtame stovyje. All-
State draudimo kompanijos
atstovo Judson Branch parei-
šimu, po 20,000 trafiko nelai-
mių, tai yra 40 nuosimčių mi-
rimų atsitinka dėl girtu vai-
ruotojo kaltės.

**Ką pirmiausiai padaryti
jei pataptų senatoriumi?**
Negrų kunigas Archie Har-
graves, 51, "juodosios jėgos"
vadas Chicago miesto vaka-
rinėje dalyje, pasiskelbė kan-
didatuojąs nepriklausomai
nuo partijų į Jungtinių Val-
stybių senatą iš Illinojaus. Pir-
miausia jo pareiga, jei būtų
įrinktas, esą išreikalauti, kad
būtų paleisti į laisvę šeši as-
menys, apkalintieji namų pa-
degiojimu ir plėšikavimais per
praėjo balandžio mėnesio
riaušes.

Kad būtų palengvinta išsta-
tyti savo kandidatūrą, kun.
Hargraves įteikė federali-
niam distrikto teismui skundą,
reikalaujamas panaikinti Illi-
nojaus rinkimų įstatymą, ku-
riuo reikalaujama statant ne-
priklausomą kandidatūrą gau-
ti po 200 parašų iš visų 50 ap-
skrįčių.

Teisėjas Daniel Ryan atme-
tė reikalavimą sumažinti \$390,
000 užstatą minėtiems šešiams
asmenims, kurių tarpe yra ir
nacionalinės negrų karabinių
sąjungos (Rifle association)
vadas.

**MALONI IŠVYKA
Į VALPARAISO**
Antradienį, liepos 22 dieną
trys artimi giminės ir draugai
važiavome į Valparaiso uni-
versitetą. Važiavome: svečias
iš Buenos Aires, Argenti-
noje, Vytautas Malela ir du
jo pusbroliai — Juozas Jokan-
tas ir Kazys Čepukas. Svečias
atskrido iš Pietų Amerikos
pas savo sūnų Romualdą ir
marčią Malelas, gyvenančius
Cicero, Ill.

Svečias atsiminimuose pasa-
kojo, kaip jis dar jaunas bū-
damas Lietuvoje sužinožes
apie Valparaiso universitetą
Amerikoje, kur esą galima
patekti ir be pagrindinio pra-
dinio mokslo. Dabar, viešė-
damas Chicagoje ir sužinojęs,
kad Valparaiso yra nuo čia
netoli, svečias Vytautas pa-
reikšė norą jį pamatyti, tad
mudu su Jokantu ryžomės sve-
čią giminaitį ten nuvežti. Iš-
važiavome Jokanto automo-
bilu.

Nuvažiavus į universitetą ir
apžiūrėjęm jo senosius pa-
statius, priėjęs vienas vyras
paklausė, ko mes čia ieškome.
Paaškinus kas mes esame, ir
ko čia ieškome, mandagusis
vyras mus nusivedė aprodyti
universiteto naujuosius rū-
mus, kurie yra gan tolokai nuo
senųjų, yra gana daug ir įvai-
rių modernių universiteto tro-
bėsių — didelių ir mažų. Pa-
tekome ir į naują bažnyčią,
kurioje mus ypač stebino vi-
daus įrengimas. Sienos ir lu-
bos spindi įvairiais naujoviš-
kais vaizdais ir išpuošimais.
Tuo apžiūrėjama baigę grįžo-
me į savo Sandūnus, kur prieš
19 metų pats Juozas Jokantas
ant aukšto kranto paežerėje
turi pasistatęs patogų vasar-
namį.

Grįže į Sandūnus pirmiau-
siai sustojome mūsų ilgame-
čių draugų pp. Jūrų reziden-
cijoje, kuri yra pastatyta ant
kalno prie pat Michigano eže-
ro kranto. Jie yra Jokantų
kaimynai. Radome namie
p. Jūrų dukrą Mrs. Marek, čia
gyvena Marekų šeima, kurios
du sūnūs yra talentingi moks-
le ir pasižymėję kamuolio
(bolio) žaidime. Pats a. a. Ju-
ra mirė prieš trejetą metų. Jų
rezidencija mūrinė, tik prieš
8 metus statyta. Abudu kai-
mynai Jurai ir Jokantai dar tu-
ri savo sklypus pačiam pa-
plūdiniuje ("bvėjuje"), tad
maudosi kada tik nori.

Jokantų rezidencijoje dabar
pastoviai gyvena jų sūnus Da-

vis Jokantas su žmona ir jau-
nučiu vaikeliu.
Grįžome į Chicago paten-
kinti išvyka ir pasigėrėje vaiz-
dais, gražia gamta ir žaliuo-
jančiais ūkininkų laukais.

K. Čepukas

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**
— Utenos apskrities klubo pikni-
kas bus ši sekmadienį, liepos 23 d.
Bruzgulinės daržė, 82 street ir
Kean avenue, Willow Springs Ill.
Pikniko pradžia 12 val. Bus skanių
dalykų valgyti ir gerti, šokiams gros
Valiūno orkestras. Prašomi visi apsi-
lankyti ir su uteniškiais gražiai
linksmai laiką praleisti. —Valdyba

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJIENAS"

PADĖKA

A. A.

ANNA WELICHKA

Mirė 1968 metų liepos mėn. 13 dieną ir palaidota Sv. Kazimiero
Kapinėse.

Veilonė Anna Welichka negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė jai
paskutinį patarnavimą ir palydėjo ją į amžinybės vietą. Todėl mes, at-
mindami ją ir apgalėdami jos mirtį, dėkome draugams, atvyku-
siems į šermenis, atsiuntusiems gėlių, užpirkusiems mišias, ir palydė-
jusiems į kapus.

Dėkojame mūsų dvasiškam tėveliui, kun. E. Abramaičiui, tėvui J.
Kubiliui, kurie atlikę išpildingas pamaldas už jos sielą. Dėkojame
Cicero Raudonosios Rožės klubui už pagerbimą. Dėkojame laidotuvių
direktoriui Antanui Petkui ir sūnui už mandagų ir tvarkingą patar-
navimą. Dėkojame karstanešiams, numėsiusiems ją į amžinojo poilsio
vietą, ir visiems laidotuvių dalyvavusiems giminėms, draugams bei
pažįstamiems. O Tau, mūsų mylimoji, sakome: — Ramiai išėkis sal-
tojų žemelei.

Dukterys, žentas, anūkė ir giminės.

A. A.

Mirus

TRUDAI BALTRYTEI TRAKIENEI,

mūsų gerbiama kunigui senjorui Ansu
Trakiui, netekusiam mylimos motinos, jam,
jo šeimai ir kitiems giminėms liūdesio valan-
doje gilią užuojautą reiškia.

Lietuvos Ev. Reformatų Bažnyčios Kolegija

A. A.

TRUDEL TRAKIENEI

mirus, Teviškės parapijos klebonui Ansu
Trakiui, jo šeimai ir Padagių šeimai reiškia-
me gilią užuojautą.

Stasio ir Kęstučio
Juškėnų šeimos

4 MĖNESIŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A.

ALBERTAS KRAUZAS
Gyvenęs 3230 W. 66th St.

Mirė 1968 metų kovo mėn. 24 d. 1968, sulaukęs 44 metų am-
žiaus. Gimė Lietuvoje, Baisiuose. Palaidotas Bethania kapinėse.

Paliko nuliūdę: žmona Elzbieta, 2 sūnūs: Allen, Albert, motina
Marija ir sesuo Martha Rotz.

Mūsų brangiajam ALBERTUI KRAUZUI pagerbti bus laikomos
pamaldos Liet. Evangelikų Teviškės bažnyčioje, esančioje 6641-45
South Troy Street 1968 m. liepos 28 dieną, 10 valandą ryto, o po pa-
maldų bus šventinamas jam paminklas Bethania kapinėse.

Kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus atsilankyti į
pamaldas:

Mes, Tavo, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu
pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nu-
sisime. Tobina Tau lengva ši žemele.

Nuliūdę lieka:
Žmona, vaikai, mama ir sesuo.

**DON'T set his
world on fire**

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksnumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėlių ir vainikų, antka-
pių papuošimų ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYCIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st STREET
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS

6046 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽYBOS VISTA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis

Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVA-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus

7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

TRUMP AI

Albertas Gudatis ir Renatė Anysaitė tuokiami šeštadienį, liepos 27 dieną Ziono parapijos bažnyčioje. Albertas dėsto chemija Illinois Technologijos Institute, Renatė studijuoja Illinois universitete. Albertas groja cile metu Ziono Parapijos orkestre, Renatė — buvo 8 metus sekmdienio, mokyklos mokytoja.

Kostas Butkus — Viskas namų pagerinimui: • Tvoros, • Langai, • Dūrys. Stogeliai langams ir durims. Ornamentiniai turėkliai ir stulpai. Išpilame grindis ir sienas iš keramikos ir nylono. Teiraukitės tel. rytais PR 8-2781 ir kitu laiku LUDlow 5-6291. (Sk).

NUDIST HEALTH CLUB Invites New Members WRITE: PONDEROSA COUNTRY CLUB Roselawn, Indiana

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motoru remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

APDRAUDŲ AGENTŪRA: namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir bižnio. Patogios išimokėlimo sąlygos. J. BACEVICIUS 3455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI | LIETUVA IR KITUS KRAŠTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

ST-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS Call: Frank Zapolis 3208 1/2 W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654 State Farm Mutual

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: REpublic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange Įstaigos) Pigūs automobilių draudimai.

AMERICAN TRAVEL SERVICE WALTER RASK, prezidentas 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

S. m. rugpjūčio 23 d. trečioji mūsų ekskursija vyks į Lietuvą. Dar yra kelios neužimtos vietos. Kas norėtų pasinaudoti, prašomas tuojau užsiregistruoti. Tvirtome visus kelionės reikalus keliaujančių į Lietuvą ir iš Lietuvos atostogoms iškviestų žmonių.

HIGH RATES 4.75% Per annum on regular Savings 5.25% Per annum on Investment bonus Savings Insured to \$15,000.00 BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių Work and Enjoy Your Life — Beautiful Community 39 Bed Hospital expanding to 83 Beds. REGISTERED NURSES NEEDED Excellent opportunity to insure your MEDICAL future. TO PAY — excellent fringe benefits. GENERAL PRACTITIONERS Capable Physician serving 12,000 population. Liberal Personal Policies. Good Schools and recreation facilities. Write to Administrator STANDISH COMMUNITY HOSPITAL 805 W. Cedar St., STANDISH, Michigan Phone Area Code 517 — 846-7061

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia New England's Largest Printing Plant Has Excellent Openings With A Future! FOLDER OPERATORS INSERTER OPERATORS GATHERING MACHINE OPERATORS AND GENERAL WORKERS Steady Jobs; Good Pay; Excellent Benefits Call or Write: James Perry, Bindery Supt., (603) 224-5311 BLANCHARD PRESS INC. (Rumford Press Division) 10 Ferry Street, Concord, New Hampshire

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių MACHINISTS ALSO BOYS AND GIRLS OR MEN AND WOMEN. STEADY WORK AT VOLKERT BOOKBINDERY 130 So. MORGAN ST. CHICAGO RENTING IN GENERAL Nuomos NEBRANGIAI išnuomojamas švarus kambarys, 3416 S. Union Ave., antras aukštas, iš kiemo. NETOLI Marquette Parko 6 kamb. Georgian 40 pėdų sklypas, 1 1/2 vonios, graži plytelių virtuvė, šildymas karštu vandeniu. Garažas ir priedai. Tel 778-4462. ISNUOMOJAMAS vyrui ar moteriai švarus, didelis kambarys. Gali naudotis virtuve prie mažos šeimos. GR 6-4435. Nuo rugpjūčio 1 d. išnuomojamas 4 kamb. butas rūsyje su baldais ir be rinktini šeimai ar viengungiui be gyvulių. 6541 So. Talman Ave. LA 3-1387. SENAM žmogui butas su mažu užmokesčiu. Gali pasigaminti valgi. 4456 S. Western Ave., pirmas aukštas, iš kiemo. CL 4-7252

REIKALINGA ŠEIMININKĖ Viduramžė moteris. Turės vėsina-ma kambari, maudyne ir televizija. Reiks virti, lengvas namų ruošos darbas, prižiūrėti vyresnio amžiaus moteriškę. Nereikės žlugti, yra tarnai-čių. Geras atlyginimas. Liudijimai. EU 6-1861 FO 9-9452 REIKALINGA ŠEIMININKĖ turi kalbėti angliškai. Turės savo kambari, maudyne ir televizija. Du suaugusieji. Vakarinis priemiestis. Liudijimai. WRITE BOX AF 193 225 W. Washington St. HOUSEKEEPER Middle Aged Woman. Own Airconditioned Room, Bath & TV Cooking, Light Housekeeping and Caring for Elderly Lady No Laundry; Other Help Excellent Wages; References EU 6-1861 FO 9-9452

EXCELLENT IMMEDIATE OPENINGS Executive housekeeper and housekeepers. Pleasant working conditions. Steady employment. Days, evenings or weekends. Contact Mr. WALTON 827-1126. DeVILLE MOTOR INN 1275 Lee Street DESPLAINES, ILLINOIS GENERAL OFFICE FIVE DAY WEEK Good Employment Benefits Automotive Experience Steady Work Good Starting Salary CALL MR. MIZE 622-2145

MISCELLANEOUS FOR SALE Įvairūs Pardavimai FLORIDOS MINERALINIAI VANDENYS gydo nuo reumatizmo, labiausiai nuo kojų skausmų. Reikia tiksliai žinoti, kaip tuos vandenius naudoti. Tai ir yra didžiausioji paslaptis. Aš pasveikau. Jei kam kitam būtų reikalinga panaudoti mineralinius vandenius, tai patariau pasimatyti su MR. VINCU BAJORU, 785 17th Ave., S. O. ST. PETERSBURG, Fla., 33701 NEBRANGIAI parduodu geras batams taisyti mašinas. Kazys Karpus, 1928 Canalport Avenue. Westphal's Ige cultivated blueberries. Michigan City, 1 mile East of junction 12—212 on U. S. 12. D. Rd. 1000 N. Open daily Ph. 874-8393. FOR SALE VERY REASONABLE Mahogany Full Size Bed, Kitchen Table With 2 Chairs And One Table Lamp End Tables Tel. 338-1127

EXCELLENT OPPORTUNITY ACCOUNTS RECEIVABLE EXPERIENCED Machine experience preferred but not necessary. Will train. Modern air conditioned office. Vacation and in-surance. Permanent position. Free Coffee. Apply RANDOLPH PAPER COMPANY 2141 So. Throop Street Phone: 738-1700, Mrs. Hassan REIKALINGA ŠEIMININKĖ 2 dienom savaitėje. Darbas pastovus, dėl atlyginimo susitarimas. Niles. Tu ri kalbėti angliškai. Telefonuoti po 8 val. vak. YO 7-5317. RELIABLE WOMAN. Live in River Forest, 5 day week, general house-keeping, child care, own room, bath. Salary open. Pleasant & good home for right person. Must speak some English. FO 9-9026. PERSONAL Asmenų ieško MRS. TYLER Gifted reader & advisor on all problems of life. She has helped thousands where others failed. All readings private & confidential. Satisfaction guar. One visit will convince you. Appts. only. Open 9:00 to 9:00 daily. 275-8374. Apt. 210, 5750 N. Sheridan Rd. Nr. Lakeshore Drive. (PSZ) Ieško dėdės Jono Puidoko, Kazio sūnaus. Lietuva aplieiduso dar nepri-klausomybės laikais. Jis kilęs iš Vai-nuto miestelio, Tauragės apskr. Ieš-ko brolio sūnus Kostas Puidokas. Lithuania, T.S.R., Mažeikiai, Geležin-kelio g-vė Nr. 17.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia MAINTENANCE MECHANICS • MILLWRIGHTS • PIPE FITTERS • AUTO AND DIESEL ELECTRICIANS • CARPENTERS • RIGGERS REQUIREMENTS: Men with verified experience in any of the above classifications. BENEFITS: Excellent pay, 40-hour week, annual vacation, paid holidays, life and hospitalization insurance. To apply, report in person for interview and testing at Employment Office Bldg., 2511, Gate 2, Highway No. 62, Charlestown, Indiana, from 8 A. M. to 1 P. M., Monday thru Friday, or write

OLIN MATHIESON CHEMICAL CORP. INDIANA ARMY AMMUNITION PLANT CHARLESTOWN, INDIANA AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER WELL ESTABLISHED NORTHWEST SUBURBAN MANUFACTURER THAT OFFERS EXCELLENT PAY, LIBERAL BENEFITS, GOOD JOB SECURITY. IS NOW HIRING FOR THE FOLLOWING POSITION: • Tool and Die Makers • Drill Press — Set Up RIXSON CLOSERS 9100 W. BELMONT Franklin Park 678-6510 An Equal Opportunity Employer

CRETE, BY OWNER 40 minute drive from Loop via 394. 4 bedroom home, spacious, gracious and nearly new; 2 baths, family room, dining room, lot 75x193 ft. Fine rural community, convenient to Urban opportunity. \$30,500.00. Phone: 312-672-7742. Mr. Harold Youngberg. 7 KAMBARIŲ bungalow, centralinis gasų šildymas, 30 pėdų sklypas, 57 ir Maplewood. 3 BUTAI ir krautuvės patalpa. \$350 pajamų per mėnesį. 51 ir Kedzie. ŠIMAITIS REALTY 2737 W. 43rd STREET Tel. CL 4-2390

AUTOMATIC SCREW MACHINE Setters and operators for Acme Gridley and New Britain. Highest hourly rate in Chicago and plus bonus. Paid holidays, hospitalization, vacation Steady employment with overtime computed daily. Modern, clean, well lighted and ventilated plant. Latest type equipment. Ample parking facilities. J. J. TOUREK MFG. CO. 1901 SOUTH KILBOURN. CR 7-6000 17x7

FOREMAN MANUFACTURING We want a man with proven experience in a production management position. He should have a high school diploma and some knowledge of industrial machinery. He should possess an intense desire to progress, face challenges and assume a greater responsibility while providing direction and counsel toward optimum quality and productivity. If you can provide something unique for this near north company, please contact Mr. Dusterhoff, MO 4-1000 AMERICAN ROLLER COMPANY 1342 N. Halsted

DIRBTI NAKTEMIS DŽIANITORIUS PRIŽIŪRETOJAS Nuolatinė pilno darbo vieta naktiniam džianitorui prižiūrėtoji. Vandenys nuo 5:30 P. M. iki 2:00 A. M. 5 dienos savaitėje. Garantuota mažiausia savaitinė alga \$120.00. Priedas viršvalgis. Privalo kalbėti lietuviškai ir lenkiškai ar abiem kalbom. Kreipkitės į sandymo skyrių LYON - HEALY 243 So. Wabash Ave. LATHE OPERATOR, EXPERIENCED PERMANENT Good pay and benefits. Age no barrier. Call between 9 A. M. and 4 P. M. 938 West Huron St. 666-7144

RESORT PROPERTY Kurorte Nuosavybė UNION PIER, MICH. Good condition, 4-income rental cottage, utility house, good size lot. Must sell. Chicago phone 284-4603. Union Pier phone 469-3629. FURNITURE AND FIXTURES Rakandai ir Įrenginiai PARDUODAMI IS MODELINIU NAMU BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išimokėtinai. Aptarnauja Lietuviai. SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 So. WESTERN AVE. TEL. GR 6-4421

***** PEACE COSTS MONEY BŪY U.S. SAVINGS BONDS *****

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747 PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAL DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMU REIKALIAIS J. BACEVICIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233 • NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

7 KAMBARIŲ bungalow, centralinis gasų šildymas, 30 pėdų sklypas, 57 ir Maplewood. 3 BUTAI ir krautuvės patalpa. \$350 pajamų per mėnesį. 51 ir Kedzie. ŠIMAITIS REALTY 2737 W. 43rd STREET Tel. CL 4-2390 CRETE, BY OWNER 40 minute drive from Loop via 394. 4 bedroom home, spacious, gracious and nearly new; 2 baths, family room, dining room, lot 75x193 ft. Fine rural community, convenient to Urban opportunity. \$30,500.00. Phone: 312-672-7742. Mr. Harold Youngberg. 7 KAMBARIŲ bungalow, centralinis gasų šildymas, 30 pėdų sklypas, 57 ir Maplewood. 3 BUTAI ir krautuvės patalpa. \$350 pajamų per mėnesį. 51 ir Kedzie. ŠIMAITIS REALTY 2737 W. 43rd STREET Tel. CL 4-2390

MARQUETTE PARKE, arti Maria High School, parduodu 6 kamb. mūrinį bungalow, nauja elektra, naujas beishordų šildymas. Savininkas 434-3477. BRICK BUILDING, 3 room apartment in rear of shoe store. Two 5 1/2 room apartm. 2nd floor. S. West. \$30,000.00. Call LA 3-9857. Parduodama pilnai įrengta taver-na, 2 aukštų mūro namas, šildymas karštu vandeniu, 6 kamb. butas. Ant-rame aukšte (rooming house). Rūsys, 2 automobilių garažas. 43-čios ir Ash-land apylinkė. VI 7-5149.

2x6 KAMB. MŪRAS CICERO. Pirmą kartą parduodamas 56-toj ir Cermak apyl. Modernus vidus, 2 auto gara-žas, \$32,900. SVOBODA 2134 So. 61 Ct., BI 2-2162, LA 1 7038. KĖKENLEY Parke savininkas par-duoda 4 butų, mūrinį namą po 4 kamb. Gazo šildymas, 2 auto mūrinis garažas. Pilnas pusrūsys ir pastogė. Geros pajamos, maži taksai. Kaina \$21,500. 3629 So. Hermitage. Tel. 376-2091 SAVININKAS parduoda 6 kamb. mūrinį bungalow su uždaru porčium ir dar 3 kamb. beismonte. Naujas gasų šild., skalbimo ir džiovinimo mašina. Arti mokyklų, krautuvų ir transpor-tacijos. \$25,000 arba geriausias pasiūlymas 2205 No. Nagle. 637-2079.

DIDELIS BARGENAS 5 1/2 kambario 8 metų vėsina-mas mūrinis, 3 gero dydžio dydžio mie-gamieji. Gesu kurenamas puikiausias židyns gyvenamajame padaryti ir la-bai romantiški. Gražiai išmūstas rū-sys su gezo pečiumi ir šaldytuvu. 1 1/2 automobilio garažas su įvairia-usiais priedais. Visai netoli Austin, i pietus nuo 55-tos. Arizonoj gyvenan-tis savininkas įsakė tuojau parduoti. Saukite! Stebukladari, telefonukite MICHAELS dabar 254-8500. BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas HEATING CONTRACTOR Įrengiu naujus ir perstatau senus vi-sų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus na-mus. Įrengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atlie-kamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaiciavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Domas Žukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

VALDIS Real Estate 2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200 2 BEDROOM BRICK, 13 years old, attached garage. Finished basement. Screens, patio. Near 87th Harlem. GA 2-8299 7 ROOM, 4 BEDROOM FRAME COVERED Combination storm windows and doors, Berchwood cabinets, carpets, range, refrigerator, gas Heat. Reason-ably priced. For appointment call 776-5802 448-5739 PERKAMŲ, PARDUODAME. MAI-NOMUS IŠVALOME DĖJIMO NAMUS VISUR. Pirminame pakola, visokeriopa ap-draudą, veikia notariatas. NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET PProspect 8-5454 Šimkus Real Estate NOTARY, INCOME TAX SERVICE 4259 So. MAPLEWOOD AVENUE TEL. CL 4-7450 Greittas ir tvarkingas visokių nau-ovų pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontorole daromi ir liūdijami vertimai, užpildomi pilietybės prašy-mai, income tax ir įvairūs kitoki praš-kaai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8. SUINTELESUOTIEJI namais Marquette Parko apylinkėje Mūrinis 5 kamb. 2 miegamų, \$15.00. Mūrinis 6 kambarys, 3 miegamųjų. Mūrinis, tik 13 metų, 2 po 4 kamb. \$145.00 pajamų ir savininkui gra-žus butas. \$31,900. Skambinti Baliai tel.: 778-2236. FARMS FOR SALE Okiai Pardavimui PARDUODAMAS ŪKIS, 90 akierių. Moderniškas, 4 miegamų kambarių namas, klauonas, galima lai-kyti melžiamus ar mėsią gyvulus. Arti ežero. Kaina \$22,500. Sautki va-karais 608-296-2062. PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-kamosius vamzdžius sutaisome arba naujus ideidame. KAMINUS IŠVALOME ir pataiso-me. Nudažome namus iš lauko ir at-liekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas. Skambinkit LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778 Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.